UCHWAŁA NR XVII/110/2025
RADY MIEJSKIEJ W ŻAROWIE

z dnia 26 czerwca 2025 r.

w sprawie zatwierdzenia Sołeckiej Strategii Rozwoju wsi Buków, Mielęcin, Mrowiny, Przyłęgów

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.), uchwala się, co następuje:

§ 1. Zatwierdza się Sołecką Strategię Rozwoju wsi Buków przyjętą uchwałą Zebrania Wiejskiego Sołectwa Buków w dniu 11.06.2025 r., Sołecką Strategię Rozwoju wsi Mielęcin przyjętą uchwałą Zebrania Wiejskiego Sołectwa Mielęcin w dniu 03.06.2025 r., Sołecką Strategię Rozwoju wsi Mrowiny przyjętą uchwałą Zebrania Wiejskiego Sołectwa Mrowiny w dniu 04.06.2025 r. i Sołecką Strategię Rozwoju wsi Przyłęgów przyjętą uchwałą Zebrania Wiejskiego Sołectwa Przyłęgów w dniu 04.06.2025 r.stanowiące załączniki do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Żarów.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Żarowie

Marcin Perzyński

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

SOŁECKA STRATEGIA ROZWOJU
WSI BUKÓW
W GMINIE ŻARÓW
NA LATA 2025-2031

AUTORZY - Grupa Odnowy sołectwa Buków w składzie:

- Dagmara Adamska
- Dominika Chlewicka
- Jakub Chrebela
- Urszula Ganczarek
- Waldemar Ganczarek
- Mikołaj Grabowski
- Anna Jankowska
- Elżbieta Pałac
- Aleksandra Skrypak
- Aurelia Wójcik
- Dorota Zawadzka

MAJ 2025

SPIS TREŚCI

ANALIZA ZASOBÓW....3
ANALIZA SWOT....21
ANALIZA POTENCJAŁU ROZWOJU WSI....22
WIZJA....23
PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY ROZWOJU WSI....24
PROGRAM DŁUGOTERMINOWY ROZWOJU WSI NA LATA 2025 - 2031....25
DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA....27
UCHWAŁA ZEBRANIA WIEJSKIEGO....30
KARTA DIAGNOZY ZAAWANSOWANIA ODNOWY WSI....31

Przeprowadzenie warsztatów zostało sfinansowane ze środków Gminy Żarów.

Moderatorzy Odnowy Wsi: Krzysztof Szustka, krzysztof.szustka@gmail.com, tel. 512 312 215

Gminny Koordynator Odnowy Wsi Dolnośląskiej: Marta Jarosz

Niniejszy dokument powstał w wyniku prac zespołu osób członków Grupy Odnowy Wsi Buków biorących udział w warsztatach zorganizowanych dzięki Gminie Żarów w ramach programu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego – „Odnowa Dolnośląskiej Wsi".

Strategia określa drogę do wyznaczonego celu, jakim jest poprawa warunków życia w sołectwie. Pozwala uporządkować działania podejmowane przez różne grupy społeczności lokalnej. Ma charakter spoiwa w stosunku do mieszkańców, organizacji pozarządowych działających we wsi oraz urzędu gminy.

W toku prac zrealizowano zadania:

- przeprowadzono analizę zasobów, która uświadomiła nam co mamy i jakie to ma znaczenie dla dalszego rozwoju naszej wsi,
- przeprowadzono analizę SWOT,
- sformułowano wizję,
- zaproponowano listę kluczowych zadań do realizacji w przyszłości krótkoterminowej (1 rok) oraz długoterminowej (ok. 6 lat).

ANALIZA ZASOBÓW

Zasoby – wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi i związanego z nią obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie bądź w przyszłości w realizacji publicznych bądź prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi. Zwrócić uwagę na elementy specyficzne i rzadkie (wyróżniające wieś).

Rodzaj zasobu	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu		
		Małe	Duże	Wyróż
Przyrodniczy				
walory krajobrazu, rzeźby terenu	Buków, wieś położona w gminie Żarów w powiecie świdnickim, charakteryzuje się malowniczym krajobrazem i zróżnicowaną rzeźbą terenu. Obszar ten leży na pograniczu Niziny Śląskiej i Przedgórza Sudeckiego, co wpływa na jego urozmaiconą topografię. Tereny wokół Bukowa są lekko pofałdowane, z niewielkimi wzniesieniami i dolinami rzecznymi. Obszar miejscowości nie jest objęty formami ochrony przyrody, co pozwala na rozwój infrastruktury rekreacyjnej i wypoczynkowej dla mieszkańców i turystów. Buków otoczony jest przez tereny rolnicze, łąki i niewielkie zadrzewienia, które tworzą spokojny, wiejski krajobraz. Oferuje atrakcyjny krajobraz z łagodnie pofałdowanym terenem, dolinami rzecznymi i spokojnym, wiejskim otoczeniem, co czyni go miejscem o dużym potencjale rekreacyjnym i wypoczynkowym.		x	
stan środowiska	Stan środowiska w Bukowie można określić jako umiarkowanie korzystny, z pewnymi wyzwaniami wynikającymi z działalności przemysłowej w regionie. Buków charakteryzuje się wiejskim krajobrazem z dominacją gruntów rolnych, łąk i niewielkich zadrzewień. Przez miejscowość przepływa Tarnawka, która wpływa na lokalne warunki hydrologiczne. Tereny te nie są objęte formami ochrony przyrody, co umożliwia rozwój infrastruktury rekreacyjnej i wypoczynkowej. W Bukowie prowadzone są działania rewitalizacyjne, takie jak budowa placu zabaw, siłowni plenerowej i wiaty rekreacyjnej, co sprzyja poprawie jakości życia mieszkańców i może pozytywnie wpłynąć na lokalne środowisko. Miejscowość posiada korzystne warunki środowiskowe typowe dla obszarów wiejskich, jednak obecność przemysłu w regionie stanowi wyzwanie dla utrzymania wysokiej jakości środowiska.		x	
walory klimatu	Wioska znajduje się na pograniczu Niziny Śląskiej i Przedgórza Sudeckiego, co wpływa na jej warunki klimatyczne. Region ten zalicza się do strefy klimatu umiarkowanego przejściowego, z cechami zarówno klimatu oceanicznego, jak i kontynentalnego. Klimat Bukowa można uznać za korzystny i zrównoważony. Łagodne zimy, ciepłe lata i umiarkowane opady sprawiają, że miejscowość ma dobre warunki zarówno do życia, jak i do prowadzenia działalności rolniczej czy rekreacyjnej.		x	
walory szaty roślinnej	Buków, jako typowa wieś dolnośląska położona w strefie przejściowej między Niziną Śląską a Przedgórzem Sudeckim, posiada zróżnicowaną i cenną szatę roślinną, która wpływa zarówno na walory przyrodnicze, jak i krajobrazowe tej okolicy. Roślinność użytkowa (rolnicza) • Dominującym elementem szaty roślinnej są pola uprawne – głównie zboża (pszenica, jęczmień, żyto), rzepak oraz rośliny okopowe (np. buraki, ziemniaki). • Duża powierzchnia użytków rolnych świadczy o żyznych glebach i długiej tradycji rolniczej. • Roślinność ta kształtuje otwarty, wiejski krajobraz i		x	

	jest podstawą lokalnej gospodarki. Zadrzewienia i remizy śródpolne • Występują liczne zadrzewienia śródpolne oraz pasy drzew i krzewów przy ciekach wodnych. • Często spotykane gatunki to: topola, olsza, jesion, lipa, klon, wiąz oraz krzewy takie jak głóg, leszczyna, dzika róża. • Zadrzewienia te pełnią funkcję wiatrochronną, podnoszą bioróżnorodność i są schronieniem dla ptaków i drobnych ssaków. Łąki i pastwiska • Obszary wilgotne i doliny rzeczne zajmują naturalne łąki, które są cennym siedliskiem dla wielu gatunków roślin i zwierząt. • Występują tam m.in. jaskry, mlecze, koniczyny, tymotki, turzyce i inne gatunki typowe dla siedlisk podmokłych. Fragmenty roślinności leśnej • Choć Buków nie leży w obrębie dużych kompleksów leśnych, w jego okolicy można spotkać niewielkie skupiska lasów liściastych i mieszanych. • Skład gatunkowy to głównie dąb, buk, grab, brzoza i sosna – roślinność charakterystyczna dla pogórza sudeckiego. Znaczenie i walory: • Estetyczne: Roślinność kształtuje malowniczy krajobraz wiejski. • Ekologiczne: Zwiększa bioróżnorodność i wpływa korzystnie na jakość powietrza i mikroklimat. • Przyrodnicze: Łąki i zadrzewienia są ważnymi siedliskami dla owadów zapylających i ptaków. • Rolnicze: Roślinność uprawna i pastwiskowa stanowi podstawę produkcji żywności. Szata roślinna Bukowa łączy elementy użytkowe (rolnictwo), naturalne (łąki i zadrzewienia) oraz półnaturalne (remizy, zarośla). To harmonijne połączenie sprzyja zarówno zachowaniu wartości przyrodniczych, jak i rozwojowi lokalnej gospodarki.			
cenne przyrodniczo obszary lub obiekty	Miejscowość Buków nie posiada bezpośrednio wyznaczonych obszarów chronionych w ramach sieci Natura 2000 czy rezerwatów przyrody czy pomników przyrody. Jednakże w jej okolicy znajdują się tereny o istotnych walorach przyrodniczych.		x	
świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)	Buków, jako wiejska miejscowość otoczona polami uprawnymi, łąkami i zadrzewieniami śródpolnymi, stanowi cenne siedlisko dla wielu gatunków zwierząt, zwłaszcza tych związanych ze środowiskiem rolniczym i mozaikowym krajobrazem wiejskim. Ptaki (awifauna) Buków i jego okolice to ważna ostoja ptaków, szczególnie tych związanych z krajobrazem rolniczym i śródpolnymi zakrzaczeniami: • Kuropatwa, bażant – typowe ptaki krajobrazu rolniczego. • Bocian biały – gnieździ się w wielu wsiach Dolnego Śląska, korzysta z łąk i wilgotnych terenów. • Dudek, dzięcioł zielony, drozd śpiewak, szpak – występują w zadrzewieniach i sadach. • Pustułka, myszołów – drapieżniki polujące na gryzonie na otwartych przestrzeniach. Ssaki Zróżnicowany krajobraz sprzyja występowaniu drobnych i średnich ssaków: • Zając szarak, sarna europejska – często spotykane na polach uprawnych. • Lis pospolity, borsuk – żyją w lasach, zaroślach i skrajach wsi. • Jeż europejski – występuje w ogrodach i miedzach. • Nietoperze – mogą wykorzystywać stare zabudowania gospodarcze jako schronienia. Płazy i gady		x	

	Obecność cieków wodnych (np. rzeki Strzegomka i Tarnawka) oraz wilgotnych łąk tworzy dobre warunki dla: • Żaby trawnej i wodnej, ropuchy szarej – licznie występujące płazy. • Zaskrońca zwyczajnego – często spotykany w pobliżu wód. • Jaszczurki zwinki – w suchszych miejscach z kamieniami i trawą. Bezkręgowce • Motyle (np. rusałki, paź królowej) – występują wśród łąk i kwietnych miedz. • Trzmiele, pszczoły dzikie i miodne – korzystają z bogactwa roślin kwitnących. • Biedronki, chrząszcze, świerszcze – typowi przedstawiciele przyrodniczo cennych śródpolnych siedlisk. Ostoje i siedliska • Zadrzewienia śródpolne i remizy – ważne miejsca gniazdowania ptaków i schronienia dla ssaków. • Rowy melioracyjne, łąki wilgotne i cieki wodne – ostoje dla płazów, ptaków wodnych i owadów. • Stare sady i wiejskie ogrody – siedliska dla owadów zapylających i nietoperzy. Świat zwierzęcy w Bukowie jest bogaty i zróżnicowany dzięki mozaikowemu charakterowi krajobrazu. Chociaż brak tu dużych kompleksów leśnych czy rezerwatów, to właśnie różnorodne małe siedliska – od łąk i miedz po cieki wodne i zadrzewienia – tworzą dogodne warunki bytowania dla wielu gatunków zwierząt. To cenny przyrodniczo teren, który warto zachować w niezmienionej formie.			
wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)	Buków znajduje się w obszarze o umiarkowanie rozwiniętej sieci hydrograficznej. Wody powierzchniowe odgrywają tu ważną rolę zarówno w przyrodzie, jak i w życiu codziennym mieszkańców. Poniżej przedstawiam główne elementy lokalnego systemu wodnego: Rzeki i cieki wodne Tarnawka • Jeden z dopływów Strzegomki. • Przepływa przez Buków. • Ma znaczenie ekologiczne – występują przy niej siedliska płazów, roślinności wodnej i błotnej. Stawy i zbiorniki wodne • W bezpośrednim sąsiedztwie Bukowa brak jest dużych naturalnych jezior. • Występują natomiast niewielkie stawy gospodarcze i retencyjne, głównie o pochodzeniu antropogenicznym (sztuczne). • Są one wykorzystywane lokalnie do celów rolniczych (nawadnianie lub rekreacyjnych).		x	
wody podziemne	Zasoby wód podziemnych • Teren Bukowa leży w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) – Zbiornik Świdnicki-Strzegomski. • Jest to ważny regionalny zasób wód słodkich o dobrej jakości, eksploatowany dla potrzeb komunalnych, przemysłowych i rolniczych. • Wody te występują w warstwach wodonośnych piaskowców i żwirów czwartorzędowych i trzeciorzędowych.		x	
gleby	Buków położony jest w regionie o korzystnych warunkach glebowych, co sprzyja rozwojowi rolnictwa i ogrodnictwa. Gleby tego obszaru są wynikiem procesów geologicznych typowych dla Przedgórza Sudeckiego i Niziny Śląskiej, z dużym udziałem osadów polodowcowych oraz lessów. Typy i klasy bonitacyjne gleb Gleby brunatne (dominujące) • Występują na obszarach falistych i pagórkowatych. • Powstałe z lessów i glin pylastych. • Żyzne, dobrze nawodnione i zasobne w próchnicę – idealne do uprawy zbóż, kukurydzy, rzepaku i buraków. • Często klasy bonitacyjne: klasa II i IIIa, co oznacza		x	

	wysoką wartość rolniczą. Gleby płowe i czarne ziemie • Spotykane w obniżeniach terenu i w dolinach rzecznych. • Mają dobrą strukturę, ale mogą być bardziej podatne na przesuszenie lub podmoknięcie. • Wykorzystywane głównie pod uprawy trwałe i użytki zielone. Gleby glejowe i torfowe (lokalnie) • Występują w dolinach cieków wodnych (np. przy Tarnawce). • Mają wysoki poziom wód gruntowych, co ogranicza ich użytkowanie rolnicze. • Cenne przyrodniczo – wspierają siedliska podmokłych łąk i mokradeł. Znaczenie gleb: • Rolnicze: umożliwiają intensywną uprawę roślin zbożowych, warzyw i roślin oleistych. • Przyrodnicze: podmokłe gleby w dolinach cieków wodnych są ważne dla lokalnej bioróżnorodności. • Krajobrazowe: dobrze zachowane struktury gleb wpływają na estetykę i funkcjonowanie krajobrazu wiejskiego. Gleby w Bukowie należą do jednych z lepszych w regionie – są żyzne, zróżnicowane i dobrze nadają się do upraw rolniczych. Tereny te mają również znaczenie przyrodnicze, szczególnie w dolinach rzek, gdzie gleby glejowe i torfowe tworzą cenne ekosystemy. To sprawia, że wieś Buków ma solidne podstawy do rozwoju zrównoważonego rolnictwa i ochrony środowiska.			
kopaliny	W rejonie Bukowa występują kopaliny pospolite, takie jak piaski i żwiry, które mają znaczenie głównie lokalne. W niedalekim sąsiedztwie (np. w Kalnie) znajdują się także złoża kaolinu, będące ważnym surowcem przemysłowym. Chociaż Buków nie jest centrum wydobycia, jego geologia wpisuje się w szerszy kontekst gospodarki surowcowej regionu świdnickiego.		x	
walory geotechniczne	Walory geotechniczne to cechy podłoża gruntowego istotne z punktu widzenia budownictwa, planowania przestrzennego i zagospodarowania terenu. W przypadku Bukowa, położonego na pograniczu Niziny Śląskiej i Przedgórza Sudeckiego, warunki geotechniczne można określić jako korzystne lub umiarkowanie korzystne, co sprzyja zabudowie mieszkaniowej i gospodarczej. Budowa geologiczna i rodzaje gruntów • Podłoże geologiczne zbudowane jest głównie z osadów czwartorzędowych: piasków, żwirów, glin i iłów. • Występują również utwory lessowe i pylaste, szczególnie na terenach falistych. • Miejscowo w dolinach cieków wodnych (np. Tarnawki) można spotkać grunty organiczne, np. namuły i torfy – o niższej nośności. Praktyczne znaczenie: • Dobre warunki do budowy domów jednorodzinnych, dróg lokalnych i zabudowy gospodarczej. • Niskie ryzyko występowania osuwisk, zwałowisk czy osiadania terenu (poza dolinami cieków). • W miejscach występowania gruntów słabszych (torfy, namuły), możliwa konieczność wzmocnienia podłoża (np. palowanie lub wymiana gruntu). Uwarunkowania przestrzenne: • Gmina Żarów w swoich dokumentach planistycznych (np. studium uwarunkowań) wskazuje Buków jako teren o przeciętnych lub korzystnych warunkach do rozwoju zabudowy. • Nie występują tu obszary osuwiskowe, tereny górnicze ani deformacje powierzchni, co pozytywnie wpływa na stabilność gruntu. Buków posiada korzystne walory geotechniczne, zwłaszcza dla budownictwa wiejskiego i infrastruktury. Grunty są w większości stabilne, nośne i dobrze przepuszczalne. Jedynie w		x	

	rejonach podmokłych (w dolinach cieków wodnych) mogą wystąpić lokalne ograniczenia, które jednak można technicznie przezwyciężyć. To sprawia, że miejscowość ta ma solidne podstawy do dalszego zrównoważonego rozwoju przestrzennego.			
Kulturowy				
walory architektury (rodzaj zabudowy)	Buków to wieś o zachowanym, tradycyjnym charakterze zabudowy wiejskiej, która odzwierciedla dawne układy osadnicze, architekturę folwarczną oraz nowoczesne elementy budownictwa jednorodzinnego. Walory architektoniczne tej miejscowości mają zarówno wartość historyczną, jak i krajobrazową. Rodzaje zabudowy w Bukowie Zabudowa historyczna (tradycyjna) • Domy mieszkalne z XIX i początku XX wieku – murowane z cegły, często otynkowane, z dachami dwuspadowymi, krytymi dachówką. • Układ ulicowo-zagrodowy – charakterystyczny dla wsi dolnośląskich, domy ustawione wzdłuż głównej drogi z podwórzami gospodarczymi i budynkami inwentarskimi. • Elementy architektury folwarcznej – niektóre obiekty gospodarcze pochodzą z dawnych majątków ziemskich (np. stodoły, obory, spichlerze). Zabudowa współczesna • Domy jednorodzinne z lat 80.–90. oraz nowsze inwestycje po 2000 roku. • Nowe domy często nawiązują do tradycyjnej architektury regionalnej, choć pojawiają się również formy bardziej nowoczesne. • Zastosowanie nowoczesnych materiałów (blachodachówka, okna PCV) przy zachowaniu typowej dla regionu bryły budynków. Elementy wartościowe kulturowo i krajobrazowo • Przydrożne krzyże, kapliczki – świadczące o religijności i lokalnej tożsamości mieszkańców. • Zabytkowe układy przestrzenne siedlisk – podkreślające historyczny charakter miejscowości. • Starodrzew i alejki przydomowe – często towarzyszące starym gospodarstwom, tworzące spójną całość z zabudową. Zabudowa Bukowa to cenne połączenie tradycji i nowoczesności. Wciąż widoczne są ślady dawnych układów wiejskich oraz elementy historycznej architektury zagrodowej, które współistnieją z nowszym budownictwem jednorodzinnym. Miejscowość ta zachowuje autentyczny, dolnośląski charakter wsi, co jest jej dużym atutem krajobrazowym i kulturowym.		x	
walory przestrzeni wiejskiej publicznej (zabudowa zwarta lub rozproszona)	Buków to wieś o tradycyjnym układzie przestrzennym, który zachowuje cechy charakterystyczne dla historycznych osad wiejskich Dolnego Śląska. Przestrzeń publiczna tej miejscowości jest czytelna, funkcjonalna i pełna lokalnego klimatu, a układ zabudowy tworzy zwartą, uporządkowaną strukturę. Charakter zabudowy: zwarta z elementami rozproszenia • Zabudowa zwarta dominuje w centrum wsi, szczególnie wzdłuż głównej drogi przebiegającej przez Buków. o Domy i gospodarstwa są ustawione szeregowo, często bezpośrednio przy drodze. o Taki układ tworzy naturalną przestrzeń publiczną, sprzyjającą kontaktom społecznym i integracji mieszkańców. • Elementy zabudowy rozproszonej występują na obrzeżach wsi, gdzie powstają nowe domy jednorodzinne na większych działkach – typowe dla współczesnej suburbanizacji. Społeczna wartość przestrzeni publicznej • Przestrzeń publiczna sprzyja społecznej integracji – mieszkańcy spotykają się na wspólnych wydarzeniach, w		x	

	kościele, przy świetlicy czy sklepie. • Układ wsi tworzy naturalne warunki dla bezpiecznego życia rodzinnego, szczególnie dla dzieci i osób starszych. • Spokojny charakter przestrzeni oraz kontakt z przyrodą wpływa pozytywnie na jakość życia. Przestrzeń publiczna w Bukowie ma duże walory społeczne, krajobrazowe i funkcjonalne. Dominuje zabudowa zwarta o historycznym charakterze, uzupełniana nowszymi domami w układzie bardziej rozproszonym. Wieś oferuje dobrze zachowaną strukturę osadniczą oraz przestrzenie wspólne, które wzmacniają lokalną tożsamość i sprzyjają zrównoważonemu rozwojowi.			
elementy krajobrazu (wzniesienia, aleje itp.)	Krajobraz Bukowa jest przykładem harmonijnego, spokojnego krajobrazu wiejskiego Dolnego Śląska. Znajdują się tu zarówno naturalne, jak i kulturowe elementy krajobrazu, które nadają miejscowości unikalny i malowniczy charakter. Elementy naturalne krajobrazu Wzniesienia i ukształtowanie terenu • Teren jest łagodnie pofałdowany, z lekkimi wzniesieniami charakterystycznymi dla Przedgórza Sudeckiego. • Wysokości względne są niewielkie, ale zmiany terenu wprowadzają urozmaicenie widokowe. • Wzniesienia te wykorzystywane są rolniczo, a jednocześnie oferują szerokie panoramy okolicy. Dolinne obniżenia i cieki • Przez okoliczne tereny przepływa m.in. rzeka Tarnawka, tworząc dolinę z wilgotnymi łąkami i pasem zieleni. • Takie elementy wpływają na bioróżnorodność i mikroklimat okolicy. Elementy kulturowe krajobrazu Aleje przydrożne • Wzdłuż dróg prowadzących do i przez Buków spotkać można szpalery starych drzew – głównie lip. • Aleje te pełnią funkcję krajobrazową, ekologiczną i historyczną – podkreślają przebieg dróg, dają cień i tworzą charakterystyczną oś widokową. Układ pól i miedz • Dookoła wsi rozciągają się pola uprawne i łąki, podzielone tradycyjnymi miedzami i pasami zadrzewień śródpolnych. • To klasyczny mozaikowy krajobraz rolniczy, ceniony za swoją estetykę i walory przyrodnicze. Obiekty sakralne i krzyże przydrożne • W przestrzeni wsi obecne są krzyże, kapliczki, często z XIX w., wpisujące się w duchowy i historyczny wymiar krajobrazu. Krajobraz Bukowa jest spójny, malowniczy i pełen elementów tradycyjnej przestrzeni wiejskiej. Łagodne wzniesienia, doliny rzeczne, stare aleje i rolniczy układ pól tworzą wyjątkową mozaikę przestrzenną, która zachowała autentyczność i lokalny charakter. To miejsce o dużym potencjale turystycznym, rekreacyjnym i kulturowym.		x	
walory przestrzeni wiejskiej prywatnej	Przestrzeń prywatna w Bukowie, podobnie jak w wielu dolnośląskich wsiach, pełni kluczową rolę w kształtowaniu ogólnego wizerunku miejscowości. Składają się na nią zabudowania mieszkalne, gospodarcze, ogrody, sady oraz podwórza, które razem tworzą funkcjonalne i estetyczne jednostki zagrodowe. Zabudowa zagrodowa – serce prywatnej przestrzeni • Dominującym typem przestrzeni prywatnej są tradycyjne zagrody wiejskie, często w układzie czworobocznym lub podkowiastym. • Składają się z: o Domu mieszkalnego – najczęściej murowanego, z elementami tradycyjnymi (np. dachówka, cegła). o Budynków gospodarczych – stodoły, obory, magazyny, czasem odrestaurowane i przekształcone na cele użytkowe		x	

	lub mieszkalne. o Podwórza – utwardzone, funkcjonalne, często z zielenią ozdobną. Ogrody i zieleń przydomowa • Przestrzeń wokół domów jest starannie zagospodarowana: o Ogródki warzywne i ziołowe (tradycja samowystarczalności). o Rabaty kwiatowe, żywopłoty, drzewa ozdobne i owocowe. • Zieleń ta nadaje posesjom przytulny i zadbany charakter, a także pełni funkcje ekologiczne (mikroklimat, schronienie dla owadów). Zagospodarowanie terenów gospodarczych • Gospodarstwa rolne wykorzystują przestrzeń prywatną do hodowli i produkcji: o Małe gospodarstwa: kurniki, komórki, szklarnie. o Większe gospodarstwa: budynki inwentarskie, magazyny płodów rolnych. • Zabudowania są często zmodernizowane, ale wciąż pełnią funkcje produkcyjne – świadczą o aktywności i gospodarności mieszkańców. Prywatna przestrzeń wiejska w Bukowie to żywy element krajobrazu kulturowego, który łączy funkcjonalność z estetyką i tradycją. Dzięki dbałości mieszkańców, posesje są zadbane, zielone i estetyczne, a jednocześnie odzwierciedlają wiejski sposób życia. Tworzy to spójną i wartościową przestrzeń prywatną, będącą wizytówką miejscowości.			
zabytki i pamiątki historyczne	Kościół parafialny pw. św. Stanisława • Pochodzenie: Pierwsze wzmianki o świątyni pochodzą z 1260 roku. Obecny budynek wzniesiono w XIV wieku w stylu gotyck z kamienia łamanego. • Architektura: Kościół jest jednonawowy z prostokątnym prezbiterium. W XVIII wieku dobudowano dwie kaplice boczne, nadając mu kształt krzyża. • Wyposażenie: Wnętrze zawiera barokowy ołtarz główny z wizerunkami św. Stanisława i Trójcy Świętej, barokową ambonę oraz kilka ołtarzy bocznych z XVIII wieku.Ś • Otoczenie: Świątynię otacza dawny cmentarz z kamiennym murem ogrodzeniowym. • Status: Kościół wraz z murem cmentarnym wpisany jest do rejestru zabytków . Kamienne krzyże pojednania (pokutne) • Opis: W Bukowie zachowały się trzy średniowieczne krzyże pokutne, wykonane z kamienia, które są świadectwem dawnych praktyk sądowych. Znaczenie: Krzyże te upamiętniają pojednania pomiędzy rodzinami ofiar a sprawcami zabójstw, będąc unikalnym elementem dziedzictwa kulturowego regionu.		x	
osobliwości kulturowe	Miejscowość Buków, choć niewielka, jest przykładem dolnośląskiej wsi o bogatym dziedzictwie kulturowym, w którym przenikają się wpływy historii, religii, dawnych tradycji oraz lokalnej tożsamości mieszkańców. Jej osobliwości kulturowe nie polegają wyłącznie na istnieniu zabytków, ale także na kultywowaniu zwyczajów, zachowanych reliktach przeszłości i unikalnych elementach przestrzeni wiejskiej. Dziedzictwo religijne i wielokulturowe • Buków był niegdyś zamieszkiwany zarówno przez katolików, jak i ewangelików, co widać w istnieniu dwóch cmentarzy: katolickiego (przykościelnego) i dawnego ewangelickiego. • Obecność krzyży pokutnych (średniowiecznych znaków pojednania) jest wyjątkową pamiątką dawnych praktyk sądowych, charakterystyczną tylko dla Śląska i części Sudetów. Tradycyjna wiejska kultura • W przestrzeni Bukowa wciąż zauważalne są elementy dawnego życia wiejskiego: o Zachowane układy zagrodowe. o Przydomowe sady, ogrody, kapliczki przydrożne.		x	

	• Mieszkańcy angażują się w lokalne wydarzenia i festyny, często organizowane przy świetlicy wiejskiej i placu zabaw. • Kultywowane są tradycje świąteczne i dożynkowe, a także współczesne inicjatywy integrujące społeczność. Dziedzictwo architektoniczne z "duszą" • Zachowane stare domy, obory, stodoły często stanowią nie tylko funkcjonalne zabudowania, ale również nośniki lokalnej historii – wiele z nich ma ponad 100 lat. • Uwagę przyciągają historyczne elementy elewacji (np. zdobienia z cegły, daty budowy, żeliwne detale). Pamięć historyczna • Miejscowa społeczność pielęgnuje pamięć o przedwojennej historii wsi, w tym losach dawnych mieszkańców niemieckich oraz osadników po 1945 roku. • W przestrzeni wsi znajdują się pamiątkowe tablice i znaki przeszłości, a lokalna świetlica bywa miejscem organizacji spotkań edukacyjnych i wspomnieniowych. Sztuka ludowa i rękodzieło (potencjał) • Choć dziś obecna raczej w formie symbolicznej, sztuka ludowa (np. hafty, zdobnictwo drewniane) może być reaktywowana dzięki lokalnym inicjatywom kulturalnym. • W gminie Żarów działa Centrum Kultury, które wspiera takie działania w regionie – w tym również w Bukowie. Osobliwości kulturowe Bukowa to nie tylko zabytki, ale i duch miejsca – bogata, lokalna tożsamość zakorzeniona w historii i codziennym życiu mieszkańców. Wieś zachowała unikatowe elementy śląskiej tradycji wiejskiej, a jej potencjał kulturowy tkwi w harmonijnym połączeniu dawnych zwyczajów, religii, architektury i wspólnotowości.			
miejsca, osoby i przedmioty kultu	Buków, mimo swojej niewielkiej skali, zachowała silne ślady religijnej tożsamości i tradycji duchowej. Przejawia się to w postaci zabytkowych miejsc kultu, postaci patronalnych i przedmiotów sakralnych, które są nie tylko świadectwem wiary, ale również lokalnego dziedzictwa kulturowego. Miejsca kultu religijnego Kościół pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika • Główna świątynia parafialna w Bukowie, istniejąca od XIV wieku. • Miejsce regularnych nabożeństw, uroczystości religijnych oraz lokalnych świąt patronalnych (dzień św. Stanisława – 8 maja). • Kościół otoczony jest dawnym cmentarzem – historyczną przestrzenią zadumy i pamięci. Przydrożne kapliczki i krzyże • W różnych punktach wsi znajdują się kapliczki oraz krzyże przydrożne – typowe dla śląskiego krajobrazu kulturowego. • Pełnią funkcję punktów modlitwy i refleksji, zwłaszcza podczas procesji Bożego Ciała i nabożeństw majowych. Osoby kultu Święty Stanisław – patron parafii i kościoła • Jego postać znajduje się w ołtarzu głównym kościoła. • Jest postrzegany jako symbol odwagi, wiary i troski o wspólnotę. • Patronalne święto (odpust parafialny) to ważne wydarzenie religijne i społeczne w życiu wsi. Tradycje i formy kultu religijnego w Bukowie • Procesje eucharystyczne (Boże Ciało) – z udziałem mieszkańców i dekoracją ołtarzy przy kapliczkach. • Różańcowe modlitwy i odpusty parafialne – gromadzą wiernych w duchu wspólnoty. W Bukowie miejsca, osoby i przedmioty kultu religijnego tworzą spójną przestrzeń duchową, głęboko osadzoną w lokalnej tożsamości. Kościół św. Stanisława, krzyże i kapliczki, barokowe elementy sakralne oraz żywa tradycja nabożeństw stanowią o ciągłości religijnego dziedzictwa i duchowej wspólnoty mieszkańców.		x	

święta, odpusty, pielgrzymki	Życie religijne w Bukowie jest zakorzenione w tradycji katolickiej, a jego kalendarz liturgiczny koncentruje się wokół świąt kościelnych, lokalnych odpustów i zwyczajów ludowych. Choć to niewielka wieś, zachowała się tu silna tożsamość wspólnotowa, wyrażająca się w obchodach religijnych i uczestnictwie wiernych w wydarzeniach parafialnych i regionalnych. Odpust parafialny – Święto św. Stanisława • 8 maja – uroczystość św. Stanisława Biskupa i Męczennika, patrona kościoła w Bukowie. • To najważniejsze wydarzenie religijne w roku, połączone z uroczystą Mszą Świętą, procesją i często festynem parafialnym. • Tradycyjnie towarzyszy mu przyjazd kapłanów z okolicznych parafii oraz rodzin dawnych mieszkańców. Tradycyjne święta religijne z lokalnymi zwyczajami Boże Ciało • Procesja eucharystyczna ulicami wsi z czterema ołtarzami, często przy domach lub kapliczkach. • Domy i trasy są dekorowane zielenią, kwiatami i obrazami świętych – to ważny moment wspólnotowej modlitwy. Nabożeństwa majowe (majówki) • Odbywają się w Kościele. • Mieszkańcy wspólnie śpiewają Litanię Loretańską i inne pieśni maryjne – zwyczaj typowy dla dolnośląskich wsi. Święta Bożego Narodzenia i Wielkanocy • Tradycyjna pasterka w nocy z 24 na 25 grudnia, z wysoką frekwencją wiernych. • Święcenie pokarmów w Wielką Sobotę gromadzi całe rodziny. • W niektórych domach wciąż kultywuje się lokalne zwyczaje, np. śpiewanie kolęd "od domu do domu". Inne uroczystości o charakterze religijno-społecznym • Dożynki parafialne – z błogosławieństwem plonów i wieńcem dożynkowym, celebrowane we współpracy z lokalną społecznością. • Rocznice I Komunii Świętej, bierzmowania, śluby i jubileusze – gromadzą nie tylko parafian, ale i osoby związane z Bukowem, które wracają tu z sentymentem. Buków kultywuje bogaty rytuał religijny oparty na kalendarzu liturgicznym i lokalnych tradycjach. Odpust ku czci św. Stanisława, procesje, majówki i udział w pielgrzymkach wzmacniają duchowość mieszkańców i spajają lokalną wspólnotę. Święta w Bukowie to nie tylko czas modlitwy, ale również okazja do spotkania i budowania więzi międzyludzkich.		x	
tradycje, obrzędy, gwara	Buków, jak wiele dolnośląskich wsi, posiada wieloetniczne korzenie kulturowe. Po II wojnie światowej wieś została zasiedlona przez ludność przesiedloną z Kresów Wschodnich, centralnej Polski oraz terenów dzisiejszej Ukrainy. To połączenie różnych tradycji sprawiło, że wieś ma dziś specyficzną, mozaikową tożsamość kulturową, w której wciąż można odnaleźć ślady dawnych obrzędów, zwyczajów i języka. Tradycje i zwyczaje codzienne oraz świąteczne Dożynki • Uroczystość dziękczynna za plony – plecenie wieńca dożynkowego, procesja i Msza Święta. • Tradycyjnie towarzyszyły jej stroje ludowe, pieśni, poczęstunek i tańce. • Obchodzone do dziś jako element tożsamości rolniczej mieszkańców. Święta Bożego Narodzenia • Kolędowanie "od domu do domu", niekiedy z turoniem, gwiazdą lub przebraniami. • Wigilia z zachowaniem kresowych i polskich zwyczajów: sianko pod obrusem, opłatek, 12 potraw. • W niektórych domach do dziś praktykuje się czytanie		x	

	Pisma Świętego przy stole wigilijnym. Wielkanoc • Tradycyjne święcenie pokarmów. • Zwyczaj polewania wodą w Lany Poniedziałek (śmigus-dyngus) – wciąż żywy, szczególnie wśród dzieci i młodzieży. • Przygotowywanie pisanek, koszyczków i wypieku bab. Obrzędy religijne i lokalne formy pobożności • Majówki – śpiewanie litanii, modlitwa różańcowa. • Procesje w Boże Ciało – z dekoracjami przy domach, ołtarzami polowymi i udziałem dzieci sypiących kwiaty. • Róże różańcowe, spotkania kół gospodyń czy seniorów – to przejaw wspólnotowej religijności. Gwara i język • Mieszkańcy Bukowa nie posługują się już jednolitą regionalną gwarą, ponieważ: o Po wojnie wieś została zasiedlona przez ludność z różnych regionów Polski, głównie z Kresów (np. Lwowskie, Stanisławowskie), ale też z Małopolski czy Lubelszczyzny. o W efekcie powstał gwaryzujący język potoczny, będący mieszaniną naleciałości wschodnich (np. kresowych) i zachodnich (śląskich). • Można jednak usłyszeć stare słowa i zwroty charakterystyczne dla starszego pokolenia, np.: o „chodźta" – zamiast „chodźcie" Strój i rękodzieło ludowe • Choć w Bukowie nie przetrwał jeden regionalny strój ludowy, przy okazji uroczystości (np. dożynki), mieszkańcy niekiedy nawiązują do motywów kresowych lub śląskich (np. chusty, hafty, fartuchy). • Tradycje rękodzielnicze, takie jak haft, robótki na drutach, szydełkowanie czy ozdabianie pisanek, są obecne głównie wśród starszego pokolenia. Tradycje, obrzędy i mowa Bukowa to efekt wyjątkowej mieszanki kulturowej powojennych osadników. Choć miejscowość nie ma jednej, spójnej tradycji ludowej jak niektóre regiony etnograficzne, to właśnie ta różnorodność stanowi o jej autentycznym charakterze. Święta, dożynki, religijność codzienna i pozostałości dawnej gwary tworzą żywe dziedzictwo kulturowe, które mieszkańcy przekazują kolejnym pokoleniom.			
legendy, podania i fakty historyczne	Miejscowość Buków, znana również w przeszłości jako Bockau, posiada bogatą historię sięgającą średniowiecza. Choć nie zachowały się konkretne legendy czy podania ludowe związane z tą wsią, jej dzieje obfitują w interesujące fakty historyczne. Fakty historyczne • Powstanie wsi: Buków został założony około połowy XIII wieku i należał do biskupów wrocławskich aż do 1810 roku. • Lokacja na prawie niemieckim: W 1260 roku wieś została lokowana na prawie niemieckim, co było częścią szerszego procesu kolonizacji Śląska. • Kościół parafialny: Pierwsze wzmianki o świątyni pochodzą z 1260 roku. Obecny budynek wzniesiono w XIV wieku w stylu gotyck z kamienia łamanego. • Własność biskupia: Wieś przez całe wieki stanowiła posiadłość biskupią, co wpłynęło na rozwój tutejszej społeczności. • Sekularyzacja: W 1810 roku, w wyniku sekularyzacji dóbr kościelnych, Buków przeszedł pod zarząd skarbu państwa, a następnie został sprzedany osobom prywatnym. • II wojna światowa: W połowie lutego 1945 roku Buków został zajęty przez Armię Czerwoną. Działania wojenne nie spowodowały większych zniszczeń, ale wszystkie gospodarstwa zostały splądrowane przez Rosjan, którzy zabrali cały inwentarz żywy. Kamienne krzyże pojednania (pokutne) W Bukowie zachowały się trzy średniowieczne krzyże pokutne,		x	

	wykonane z kamienia, które są świadectwem dawnych praktyk sądowych. Krzyże te upamiętniają pojednania pomiędzy rodzinami ofiar a sprawcami zabójstw, będąc unikalnym elementem dziedzictwa kulturowego regionu. Legendy Diabelska Ambona Z kościołem pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika związana jest lokalna legenda o diabelskiej ambonie: Mówi się, że ambonę miał wyrzeźbić stolarz, który podpisał pakt z diabłem, by zdążyć na czas z pracą dla biskupa. Gdy ją ukończył, diabeł zażądał duszy, ale ambona została poświęcona – i diabeł uciekł przez dziurę w dachu, którą można zobaczyć do dziś (w rzeczywistości to po prostu otwór wentylacyjny...)			
przekazy literackie	W literackim krajobrazie Bukowa (gmina Żarów) odnaleźć można kilka interesujących przekazów, które dokumentują historię, kulturę i życie codzienne tej miejscowości. Oto wybrane publikacje i źródła: Publikacje literackie i wspomnieniowe 1. „Księga Mojego Rodu Wrzyszcz" – Stefania Wrzyszcz Autobiograficzna opowieść mieszkanki Bukowa, emerytowanej nauczycielki, która opisuje losy rodzin Wrzyszcz i Kostków, ich doświadczenia z czasów II wojny światowej oraz życie codzienne w regionie. 2. „Moje podróże" – Stefania Wrzyszcz Druga publikacja autorki, będąca zbiorem wspomnień z podróży po Polsce i świecie, wzbogacona autorskimi fotografiami. 3. Publikacje Bogdana Muchy Lokalny historyk i autor licznych książek o historii gminy Żarów, w tym: „Wojenne Tajemnice Ziemi Żarowskiej" „Tajemnice Ziemi Żarowskiej. Przewodnik po miejscach nieznanych i zapomnianych" „Ziemia Żarowska. Od Prehistorii do współczesności" Przewodniki i źródła online 1. Portal Dioblina.eu Strona zawiera przewodnik po Bukowie, opisujący lokalne atrakcje, takie jak kościół św. Stanisława Biskupa, oraz informacje o historii i zabytkach wsi. 2. Żarowska Izba Historyczna Instytucja gromadząca i udostępniająca materiały dotyczące historii gminy Żarów, w tym Bukowa. Organizuje wystawy, prelekcje oraz posiada w sprzedaży publikacje lokalnych autorów.		x	
ważne postacie i przekazy historyczne	Stefania Wrzyszcz - emerytowana nauczycielka, która opisuje losy rodzin Wrzyszcz i Kostków, ich doświadczenia z czasów II wojny światowej oraz życie codzienne w regionie. „Moje podróże" – Stefania Wrzyszcz Druga publikacja autorki, będąca zbiorem wspomnień z podróży po Polsce i świecie, wzbogacona autorskimi fotografiami.			x
specyficzne nazwy	W miejscowościach o długiej historii, takich jak Buków, często funkcjonują specyficzne nazwy lokalne, które mają swoje korzenie w dawnych zwyczajach, topografii terenu, gospodarce lub językach dawnych mieszkańców. Choć Buków nie jest dużą wsią, można wskazać kilka przykładów charakterystycznych nazw własnych i zwyczajowych, które tworzą lokalny koloryt kulturowy. Dawne i współczesne nazwy miejscowości • Buków – obecna, oficjalna nazwa. • Bockau – dawna niemiecka nazwa funkcjonująca do 1945 roku, pochodząca prawdopodobnie od słowa "Bach" (strumień) lub "Buchen" (buki), co mogło nawiązywać do krajobrazu zalesionego. Nazwy topograficzne i terenowe (nazwy zwyczajowe używane przez mieszkańców) Choć nie wszystkie są formalnie zapisane, wiele wsi zachowuje		x	

	w mowie potocznej określenia odnoszące się do: • "Na Górce" – potoczna nazwa części wsi położonej wyżej, na lekkim wzniesieniu. • "Na Dołku" – odnosi się do obszaru w dolinie, często podmokłego, blisko cieków wodnych. • "Przy Krzyżu" – rejon wsi w pobliżu jednego z kamiennych krzyży pokutnych. • "Za Tartakiem" lub "Pod Lasem" – mogą funkcjonować jako orientacyjne nazwy opisowe stosowane przez starszych mieszkańców. Nazwy pól, łąk i gospodarstw W tradycyjnych wsiach funkcjonowały też (często nieformalne) nazwy pól i przysiółków, np.: • "Koziniec", "Błonie", "Pasternik" – typowe dla wsi polskich nazwy używane dawniej na określenie pól wspólnych, pastwisk lub miejsc położonych z dala od centrum. • Nazwy gospodarstw, np. "u Piekarza", "u Starego Wojtka", "koło Niemca" – żywe głównie w starszym pokoleniu, zachowane z czasów sprzed lub zaraz po wojnie. Nazwy używane dawniej w języku niemieckim (do 1945 roku) • "Bockauer Kirche" – kościół w Bukowie. • "Pfarrhaus Bockau" – plebania. • "Bockauer Gutshof" – folwark Buków (zespół pałacowo-gospodarczy). • "Bockauer Friedhof" – cmentarz. Te nazwy występowały na mapach niemieckich (np. z XIX–XX w.) i do dziś bywają przywoływane przez pasjonatów historii i genealogii. Buków, choć niewielki, posiada szereg nazw lokalnych i historycznych, które odzwierciedlają dawną zabudowę, strukturę społeczną i układ przestrzenny wsi. Ich użycie – zwłaszcza przez starszych mieszkańców – świadczy o ciągłości lokalnej tradycji i pamięci o przeszłości, nawet jeśli nie są oficjalnie zapisane na mapach. Te specyficzne nazwy to ważny element dziedzictwa językowego i tożsamości miejsca.			
specyficzne potrawy	Choć Buków nie jest powszechnie znany z jednej konkretnej potrawy regionalnej, jego kulinarne dziedzictwo wpisuje się w bogatą kuchnię Dolnego Śląska, która jest mieszanką tradycji kresowych, śląskich i niemieckich. Po II wojnie światowej Buków został zasiedlony przez ludność z Kresów Wschodnich, Małopolski i centralnej Polski – co do dziś znajduje odbicie w domowych przepisach i lokalnych smakach. Najczęściej spotykane potrawy i specjały domowe Pierogi z kapustą i grzybami / ruskie • Tradycyjnie przygotowywane na Wigilię i święta. • Przepis przywieziony głównie przez osadników z Kresów Wschodnich. Żur śląski z kiełbasą i ziemniakami • Popularny na całym Dolnym Śląsku. • Często gotowany na domowym zakwasie żytnim. • W Bukowie podawany z jajkiem i chlebem. Rolada wołowa z kluskami i modrą kapustą • Typowo śląska potrawa, chętnie przyjmowana w kuchni powojennych osiedleńców. • Uroczysty obiad niedzielny lub na dożynki. Chleb na zakwasie pieczony w piecu kaflowym • Starsi mieszkańcy do dziś wspominają pieczenie chleba w domowych piecach chlebowych, często z dodatkiem ziemniaków lub czarnuszki. Potrawy świąteczne i okazjonalne Barszcz czerwony z uszkami • Wigilia w wielu domach ma kresowy charakter – barszcz na zakwasie z grzybowymi uszkami to klasyka. Karp smażony lub w galarecie • Tradycja wigilijna przywieziona z Małopolski i centralnej Polski. Pascha lub sernik na zimno • Wielkanocne desery inspirowane kuchnią wschodnią		x	

	– mniej popularne dziś, ale wspominane przez starsze pokolenie. Wypieki i słodkości • Makowiec zawijany, strucle drożdżowe, babki piaskowe – wypieki obecne na wszystkich większych uroczystościach. • Faworki (chrust) i pączki – szczególnie w Tłusty Czwartek i ostatki. • Kompot z suszu – nieodłączny element wigilijnej kolacji. Potrawy z wykorzystaniem darów z ogrodu i pola • Placki ziemniaczane, kapusta zasmażana, zupa z dyni, kompot z rabarbaru – potrawy proste, sezonowe, ale wciąż żywe w codziennym jadłospisie. • Domowe przetwory: ogórki kiszone, buraczki z chrzanem, kompoty z jabłek i śliwek. Choć Buków nie ma jednej „sztandarowej" potrawy, jego kulinarna tradycja to autentyczna wiejska kuchnia domowa – prosta, sezonowa, głęboko zakorzeniona w kulturze Dolnego Śląska i doświadczeniu powojennych osadników. Tutejsze potrawy są efektem połączenia smaków z Kresów, Śląska, Małopolski i Wielkopolski, co tworzy unikalną kulinarną tożsamość wsi.			
Produkty lokalne i regionalne	Choć Buków to niewielka wieś o rolniczym charakterze, wpisuje się w bogaty kontekst dolnośląskiej tradycji kulinarnej i rzemieślniczej, w której dominują produkty naturalne, sezonowe, wytwarzane często w gospodarstwach domowych lub przez małe lokalne firmy. W samej miejscowości oraz w jej najbliższej okolicy można znaleźć produkty typowe dla regionu świdnickiego i Przedgórza Sudeckiego. Produkty spożywcze (rolnicze i przetwórstwo domowe) Masło, sery i twaróg z gospodarstw indywidualnych • Produkowane tradycyjnie w warunkach domowych. • Często wytwarzane z mleka od krów z przyzagrodowych hodowli. • Sery białe z dodatkiem czosnku, koperku lub kminku. Miód wielokwiatowy i lipowy • Gmina Żarów i okolice to tereny z licznymi pasiekami. • Miód naturalny, niefiltrowany, często sprzedawany bezpośrednio przez pszczelarzy. • Popularne odmiany: miód akacjowy, lipowy, gryczany. Domowe przetwory i kiszonki • Ogórki kiszone, buraczki, grzyby marynowane, dżemy z porzeczek, wiśni i śliwek. • Przetwory robione metodami przekazywanymi z pokolenia na pokolenie. Produkty piekarnicze i cukiernicze • Chleb na zakwasie – często wypiekany samodzielnie lub w małych piekarniach w gminie. • Makowce, strucle i ciasta drożdżowe – tradycyjne wypieki z okazji świąt i uroczystości rodzinnych. • W sezonie dożynkowym i świątecznym można spotkać regionalne ciasteczka, pierniki i kołacze. Produkty z sadu i ogrodu • Jabłka, śliwki, gruszki, wiśnie – z lokalnych sadów (często starych, niepryskanych). • Domowe soki, kompoty i nalewki (np. z wiśni, orzechów, malin). Nalewki i wina domowe (tradycja nieformalna) • Nalewki owocowe: wiśniówki, malinówki, orzechówki – popularne jako domowe lekarstwa. Rękodzieło i produkty rzemieślnicze (potencjał lokalny) • Choć w samym Bukowie nie ma znanego centrum rękodzielnictwa, mieszkańcy tradycyjnie zajmują się: o Szydełkowaniem i haftem (obrusy, serwetki), Gdzie kupić lokalne produkty? • Bezpośrednio u mieszkańców wsi (sprzedaż z domów).		x	

	• Na targowiskach i jarmarkach w Żarowie, Świdnicy i okolicznych miejscowościach. • Podczas wydarzeń gminnych, dożynek i festynów lokalnych. Buków i okolice oferują szeroką gamę produktów lokalnych i regionalnych, opartych na tradycyjnych recepturach, sezonowości i naturalnych składnikach. Domowe sery, miód, przetwory, chleb na zakwasie czy rękodzieło to nie tylko smak i styl życia, ale również element lokalnej tożsamości i gościnności wiejskiej Dolnego Śląska.			
dawne zawody	Miejscowość Buków, jak wiele tradycyjnych wsi dolnośląskich, posiadała przez wieki własną strukturę społeczną i zawodową, opartą na rolnictwie, rzemiośle i pracy w majątku ziemskim. Choć wiele z tych profesji już dziś nie istnieje w praktyce, stanowią one ważną część lokalnego dziedzictwa i pamięci mieszkańców. Zawody związane z rolnictwem i gospodarką wiejską Gospodarz / rolnik • Podstawowa rola w wiejskiej społeczności – uprawa zbóż, warzyw, hodowla bydła i trzody chlewnej. • W większych gospodarstwach – także produkcja mleka, serów, masła. Pasterz (bydła lub owiec) • Często pełnił rolę wspólnotową – jedna osoba wypasała zwierzęta całej wsi. • Na terenach podmokłych wykorzystywano łąki jako pastwiska. Młynarz • W pobliżu Bukowa (lub w sąsiednich wsiach) mogli działać młynarze mielący zboże na mąkę – najczęściej w młynach wodnych. Rzemiosło wiejskie i domowe profesje Szewc • Wytwarzał i naprawiał obuwie – często całej rodzinie i sąsiadom. • Często prowadził warsztat w jednym z budynków gospodarczych. Kołodziej • Specjalista od kół drewnianych (wozy, taczki), naprawy furmanek i sprzętów rolniczych. • Praca sezonowa, ale bardzo ceniona. Kowal • Niezbędny w każdej wsi – kuł podkowy, naprawiał narzędzia, ostrzył lemiesze. • Warsztat kowalski był często centrum życia wsi. Tkacz / prząśnica / hafciarka • W domach kobiety przędły len i wełnę, wyrabiały tkaniny i hafty. • Produkcja ręczników, obrusów, strojów świątecznych – także na sprzedaż lub wymianę. Zawody usługowe i społeczne Nauczyciel wiejski • Jedna z ważniejszych osób w społeczności – często prowadził również kronikę wsi. • Nierzadko nauczyciel pełnił także funkcję organisty lub kronikarza. Organista / kościelny • Prowadził śpiewy w kościele, grał na mszy, dbał o porządek w świątyni. • Często uczył dzieci pieśni i modlitw. Zawody związane z handlem i obrotem Karczmarz / sklepikarz • Prowadził lokalną karczmę lub sklep wiejski – zaopatrzenie w sól, cukier, naftę, mydło. • Często jednocześnie pełnił funkcję pośrednika handlowego. Furman • Przewoził towary, drewno, plony – ważna rola w		x	

	wymianie między wsiami i miastem. W dawnej wsi Buków funkcjonował cały mikroświat zawodów lokalnych, oparty na pracy fizycznej, wymianie sąsiedzkiej i naturalnym rytmie życia wiejskiego. Choć większość tych profesji zniknęła w dobie mechanizacji i urbanizacji, pamięć o nich – a czasem nawet ślady w dawnych narzędziach czy budynkach gospodarczych – wciąż żyje w świadomości starszych mieszkańców i lokalnych opowieściach.			
Obiekty i tereny				
działki pod zabudowę mieszkaniową	Działki pod zabudowę mieszkaniową zgodnie z MPZP		x	
działki rekreacyjno-letniskowe	Działki rekreacyjno-letniskowe zgodnie z MPZP		x	
działki pod zakłady usługowe i przemysł	W miejscowości Buków (gmina Żarów, powiat świdnicki) oraz w jej okolicach dostępne są działki przeznaczone pod działalność usługową i przemysłową.		x	
działki gminne na cele społeczne	W miejscowości Buków (gmina Żarów, powiat świdnicki) oraz w całej gminie Żarów, informacje o dostępnych działkach gminnych przeznaczonych na cele społeczne, takie jak budowa świetlic, placów zabaw, terenów rekreacyjnych czy obiektów użyteczności publicznej, nie są bezpośrednio dostępne w publicznych źródłach online. Jednakże, gmina Żarów prowadzi Geoportal, który umożliwia przeglądanie działek ewidencyjnych, ich przeznaczenia oraz dostępnych planów zagospodarowania przestrzennego.		x	
pustostany mieszkaniowe	6 pustostanów	x		
pustostany poprzemysłowe	Stodoły, spichlerze pozostałość po dawnych dużych gospodarstwach rolnych		x	
tradycyjne nie użytkowane obiekty gospodarskie (stodoły, spichlerze, kuźnie, młyny, itp.)	W miejscowości Buków (gmina Żarów, powiat świdnicki) oraz w jej okolicach znajdują się tradycyjne, nieużytkowane obiekty gospodarskie, takie jak stodoły, spichlerze, kuźnie czy młyny. Choć wiele z nich nie jest obecnie użytkowanych, stanowią one istotny element dziedzictwa kulturowego regionu. Przykłady nieużytkowanych obiektów gospodarskich: • Spichlerze: Na terenie gminy Żarów zachowały się dawne spichlerze, które nie są obecnie użytkowane, ale posiadają wartość historyczną i architektoniczną. • Młyny: W regionie istnieją stare młyny, które przestały pełnić swoją pierwotną funkcję, jednak ich struktury nadal są obecne w krajobrazie. • Stodoły i kuźnie: Tradycyjne drewniane stodoły oraz kuźnie, choć często w złym stanie technicznym, można znaleźć w wielu wsiach powiatu świdnickiego.			x
miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego	Miejscowość Buków jest objęta Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego		x	
inne				
Infrastruktura społeczna				
place publicznych spotkań, festynów	W miejscowości Buków (gmina Żarów, powiat świdnicki) rozwijana jest infrastruktura społeczna, która sprzyja organizacji lokalnych spotkań i festynów. W ramach projektu rewitalizacji wsi Buków przy ul. Spokojnej powstał kompleks rekreacyjny, obejmujący: • Plac zabaw dla dzieci, • Siłownię plenerową, • Drewnianą wiatę rekreacyjną, • Boisko sportowe. Powyższe lokalizacje stanowią przestrzeń do organizacji wydarzeń plenerowych, takich jak festyny, pikniki czy spotkania integracyjne mieszkańców. Dzięki temu mieszkańcy mają możliwość aktywnego spędzania czasu na świeżym powietrzu oraz uczestnictwa w życiu społecznym wsi.		x	
sale spotkań, świetlice, kluby	W miejscowości Buków funkcjonuje Świetlica Wiejska, która		x	

	pełni rolę lokalnego centrum społeczno-kulturalnego. Obiekt ten, jest wykorzystywany do organizacji różnorodnych wydarzeń społecznych, kulturalnych i edukacyjnych. Świetlica Wiejska w Bukowie • Funkcje: Organizacja spotkań mieszkańców, warsztatów, zajęć edukacyjnych oraz wydarzeń kulturalnych. • Dostępność: Obiekt dostępny dla społeczności lokalnej; szczegóły dotyczące rezerwacji i harmonogramu wydarzeń można uzyskać kontaktując się bezpośrednio ze świetlicą. Świetlica Wiejska w Bukowie stanowi ważne miejsce integracji społecznej, umożliwiając mieszkańcom uczestnictwo w różnorodnych inicjatywach lokalnych. Jeśli potrzebujesz dodatkowych informacji na temat działalności świetlicy, planowanych wydarzeń lub możliwości wynajmu przestrzeni, chętnie pomogę w dalszych poszukiwaniach.			
miejsca uprawiania sportu	Boisko sportowe: Głównym miejscem uprawiania sportu w Bukowie jest boisko sportowe, które służy do rozgrywek piłkarskich oraz innych aktywności rekreacyjnych oraz siłownie plenerowe zlokalizowane przy placach zabaw.		x	
miejsca rekreacji	W miejscowości Buków dostępne są różnorodne miejsca rekreacji, które sprzyjają aktywnemu wypoczynkowi mieszkańców i odwiedzających. Jednym z głównych punktów rekreacyjnych jest teren przy ul. Spokojnej, gdzie zrealizowano inwestycję obejmującą: • Plac zabaw dla dzieci – wyposażony w nowoczesne urządzenia, zapewniający bezpieczną zabawę dla najmłodszych. • Siłownię plenerową – zestaw urządzeń do ćwiczeń na świeżym powietrzu, dostępny dla wszystkich mieszkańców. • Drewnianą wiatę rekreacyjną – miejsce spotkań, pikników oraz organizacji lokalnych wydarzeń. Dzięki tym udogodnieniom, mieszkańcy Bukowa mają możliwość aktywnego spędzania czasu na świeżym powietrzu, uczestnictwa w wydarzeniach społecznych oraz integracji z lokalną społecznością.		x	
ścieżki rowerowe, szlaki turystyczne				
szkoły				
przedszkola				
biblioteki				
placówki opieki społecznej				
placówki służby zdrowia				
Infrastruktura techniczna				
wodociąg	Buków jest zwodociągowany. Wodociąg jest przyłączony do sieci gminnej.Za eksploatację i utrzymanie sieci wodociągowej odpowiada Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Żarowie Sp. z o.o., będący spółką komunalną gminy Żarów. Siedziba spółki znajduje się w Żarowie.		x	
Kanalizacja i inne rozwiązania	Buków nie jest skanalizowany. Mieszkańcy posiadają szamba.		x	
drogi (nawierzchnia, oznakowanie oświetlenie)	Drogi gminne i powiatowe są o nawierzchni bitumicznej (asfaltowej), kostki brukowej: oznakowane i oświetlone. Drogi wymagają remontu. Drogi transportu rolne są drogami gruntowymi.		x	
chodniki, parkingi	Chodniki są częściowo wykonane przy głównej drodze.		x	
przystanki	W miejscowości są dwa przystanki autobusowe.		x	
Dostęp do technologii teleinformatycznych	Światłowód, internet mobilny i radiowy.		x	
telefonia komórkowa	Dostęp do internetu wszystkich operatorów sieci komórkowych, w niektórych miejscach występuje słaby zasięg.		x	
inne				

Gospodarka, rolnictwo				
Miejsca pracy (gdzie, ile?)				
znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe i ich produkty				
gastronomia				
miejsca noclegowe				
gospodarstwa rolne (liczba)				
uprawy hodowle	Zboża: pszenica, żyto, jęczmień, kukurydza, gryka Rośliny okopowe: ziemniaki, burki cukrowe Rośliny oleiste: rzepak, soja		x	
możliwe do wykorzystania odpady produkcyjne				
zasoby odnawialnych energii	Mieszkańcy, w szczególności w nowo budowanych domach instalują pompy ciepła i panele fotowoltaiczne.		x	
Środki finansowe i pozyskiwanie funduszy				
środki udostępniane przez gminę (np. fundusz sołecki)				
środki wypracowywane (np. projekty)	Rewitalizacja przestrzeni publicznej przy ul. Spokojnej W 2022 roku rozpoczęto projekt „Rewitalizacja wsi Buków poprzez poprawę bezpieczeństwa oraz modernizację infrastruktury wiejskiej wraz z zagospodarowaniem przestrzeni do aktywizacji mieszkańców". W ramach inwestycji powstały: • plac zabaw dla dzieci, • siłownia plenerowa, • drewniana wiata rekreacyjna, • ciągi komunikacyjne. Całkowity koszt przedsięwzięcia wyniósł 469 000 zł, z czego 300 000 zł pochodziło z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 dla gmin, w których funkcjonowały zlikwidowane państwowe przedsiębiorstwa gospodarki rolnej. Konserwacja zabytkowej ambony w kościele parafialnym W 2024 roku przeprowadzono konserwację techniczną i estetyczną drewnianej, polichromowanej i złoconej ambony barokowej w kościele pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Bukowie. Zakres prac obejmował m.in. demontaż i montaż elementów ambony, oczyszczanie, dorzeźbienie brakujących fragmentów oraz rekonstrukcję złoceń i srebrzeń. Całkowity koszt prac wyniósł 164 656,46 zł, z czego 161 363,33 zł stanowiło dofinansowanie z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.		x	
Środki rzeczowe	Kosiarka traktorek, kosy spalinowe 2 szt.			
inne	ND			
Mieszkańcy (kapitał społeczny i ludzki)				
Liczba mieszkańców	Według danych z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 2021 roku, wieś Buków (gmina Żarów, województwo dolnośląskie) liczyła 398 mieszkańców, z czego 48,5% stanowiły kobiety, a 51,5% mężczyźni.		x	
Autorytety i znane postacie we wsi	„Księga Mojego Rodu Wrzyszcz" – Stefania Wrzyszcz Autobiograficzna opowieść mieszkanki Bukowa, emerytowanej nauczycielki, opisująca losy rodzin Wrzyszcz i Kostków, ich doświadczenia z czasów II wojny światowej oraz życie codzienne w regionie. „Moje podróże" – Stefania Wrzyszcz Druga publikacja autorki, będąca zbiorem wspomnień z podróży po Polsce i świecie, wzbogacona autorskimi fotografiami.			x
Krajanie znani w regionie, w kraju i zagranicą				
Osoby o wyjątkowej wiedzy lub	Mieszkańcy		x	

umiejętnościach ważnych dla sołectwa, m.in. informatycznych				
Przedsiębiorcy, sponsorzy				
Organizacje pozarządowe, grupy nieformalne	Ochotnicza Straż Pożarna w Bukowie, Koło Gospodyń Wiejskich/ Stowarzyszenie Przyjaciół Bukowa „Nasz Buków", Rada Sołecka, Rada Parafialna		x	
Zespoły artystyczne, twórcy				
Kontakty zewnętrzne (np. z mediami)				
Współpraca zagraniczna i krajowa				
Aktywność sołectwa (imprezy i wydarzenia cykliczne, działalność edukacyjna, działania na rzecz wsi)	Zabawa karnawałowa, Dzień Babci i Dziadka, Dzień Kobiet, Odpust, Dzień dziecka, Impreza integracyjna mieszkańców, Dożynki wiejskie, Dzień ziemniaka, Mikołajki, Sylwester		x	
Sukcesy sołectwa (nagrody, dyplomy itp.)				
inne				
Publikatory, lokalna prasa				
Książki, przewodniki	1. „Buków. Dzieje wsi..." – Tomasz Ciesielski Monografia historyczna dostępna na portalu Labiryntarium.pl, przedstawiająca szczegółowe dzieje Bukowa od czasów średniowiecznych do XX wieku. Zawiera informacje o strukturze własnościowej, rozwoju rolnictwa, rzemiosła oraz zmianach demograficznych wsi. 2. „Księga Mojego Rodu Wrzyszcz" – Stefania Wrzyszcz Autobiograficzna opowieść mieszkanki Bukowa, emerytowanej nauczycielki, opisująca losy rodzin Wrzyszcz i Kostków, ich doświadczenia z czasów II wojny światowej oraz życie codzienne w regionie. 3. „Moje podróże" – Stefania Wrzyszcz Druga publikacja autorki, będąca zbiorem wspomnień z podróży po Polsce i świecie, wzbogacona autorskimi fotografiami. 4. Publikacje Bogdana Muchy Autor licznych książek o historii gminy Żarów, „Tajemnice Ziemi Żarowskiej. Przewodnik po miejscach nieznanych i zapomnianych" „Ziemia Żarowska. Od Prehistorii do współczesności" Publikacje dostępne w Żarowskiej Izbie Historycznej. Przewodniki i źródła online 1. Portal Dioblina.eu Strona zawiera przewodnik po Bukowie, opisujący lokalne atrakcje, takie jak kościół św. Stanisława Biskupa, oraz informacje o historii i zabytkach wsi. 2. Żarowska Izba Historyczna Instytucja gromadząca i udostępniająca materiały dotyczące historii gminy Żarów, w tym Bukowa. Organizuje wystawy, prelekcje oraz posiada w sprzedaży publikacje lokalnych autorów.		x	
Strony www	Strona WWW parafii Buków www.parafia-bukow.manifo.com		x	
Inne sposoby promocji	Media społecznościowe facebook Sołectwa		x	

ANALIZA SWOT

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Dobrze doposażone OSP - S 2. Prężnie działająca młodzież - J 3. Duże doświadczenie w pozyskiwaniu środków przez rożne grupy - B 4. Duża liczba zabytków i ciekawa historia wsi - T 5. Zagospodarowany przystanek - S 6. Duże zdolności kulinarne mieszkańców i rękodzielnicze - T 7. Nowy Plac zabaw i Altana - S 8. Malownicze położenie wsi - S 9. Wyremontowane drogi gminne - S 10. Zagospodarowany ciek wodny - S 11. Prężnie działająca Rada Sołecka - J 12. Przedsiębiorczy mieszkańcy (Firmy, Sklepy, Mechanicy) - B	1. Mała liuczba chodników - S 2. Boisko sportowe w złym stanie - S 3. Brak Kanalizacji - S 4. Zarośnięte koryta rzeki - S 5. Brak przejścia dla pieszych - S 6. Droga Powiatowa w złym stanie - S 7. Obiekty zabytkowe wymagają renowacji - T 8. Świetlica Wiejska wymaga remontu - S 9. Plac zabaw wymagający remontu - S 10. Zaniedbane rowy melioracyjne - S 11. Problemy śmieci przy cmentarzu - J 12. Brak Wiat Przystankowych - S 13. Miejsce przy ognisku wymagające remontu - S 14. Brak oferty spędzania wolnego czasu dla różnych grup wiekowych - J 15. Za mało dbałości o tereny gminne i obejścia - T 16. Nadmierna prędkość we wsi - J 17. Zaniedbany zbiornik Retencyjny - S 18. Brak i zły stan ławek na placu zabaw i przystanku na żądanie - S 19. Niepełne oświetlenie we wsi m.in. na drodze do cmentarza - S 20. Brak bezpiecznego przejazdu do Imbramowic - S 21. Brak dekoracji tematycznej - B 22. Brak tablic informacyjnych - B 23. Brak Mapy Wsi - B 24. Brak Tablicy Historycznej - B 25. Niski poziom integracji dla mieszkańców - J 26. Niezadowalający przepływ informacji między grupami we wsi - J 27. Brak parkingów: Boisko, Świetlica, OSP, Kościele itp. - S

	28. Brak imprezy wyróżniającej miejscowość - J 29. Brak dostosowania dla osób z niepełnosprawnościami - S 30. Brak drużyny sportowej - J 31. Brak akcji charytatywnych - J
Szanse	Zagrożenia
1. Rozwój ścieżek rowerowych w gminie i regionie. – S 2.Dobra współpraca z Gminą, Starostwem Powiatowym, LGD i innymi sołectwami – J 3.Dostępne środki na obszary wiejskie - B	1. Nasilający się ruch samochodowy - J

ANALIZA POTENCJAŁU ROZWOJU WSI

Tożsamość wsi i wartość życia wiejskiego (=) =

4,6	-
7,15	-

Wnioski: Obszar NEUTRALNY a otoczenie OBOJĘTNE
Zalecenia: Należy wykorzystać silne strony w procesie odnowy wsi a niwelować słabe strony.

Standard życia (warunki materialne) (-)+

1,5,7,8,9,10	1
1,2,3,4,5,6,8,9,10,12,13,17,18,19,20,27,29	-

Wnioski: Obszar SŁABY a otoczenie KORZYSTNE
Zalecenia: Należy wykorzystać silne strony i szanse w procesie odnowy wsi a niwelować słabe strony.

Jakość życia (warunki niematerialne i duchowe) (-)=

2,11	2
11,14,16,25,26,28,30,31	1

Wnioski: Obszar SŁABY a otoczenie OBOJĘTNE.

Zalecenia: Należy wykorzystać silne strony i szanse w procesie odnowy wsi a niwelować słabe strony i zagrożenia.

Byt (warunki ekonomiczne) (-) +

3,12	3
21,22,23,24	-

Wnioski: Obszar SŁABY a otoczenie KORZYSTNE
Zalecenia: Należy niwelować słabe strony i zagrożenia w procesie odnowy wsi.

WIZJA

Wizja hasłowa :

Buków - zadbana wieś zgodnych mieszkańców

Wizja opisowa :

Buków to zadbana wieś z nowoczesną infrastrukturą. Wyremontowana i dobrze wyposażona świetlica wraz z terenami rekreacyjno-sportowymi oferują bogatą ofertę spędzania wolnego czasu. Wyremontowane zabytki są dumą mieszkańców. Chodniki wzdłuż dróg oraz ścieżka rowerowa do Żarowa umożliwiają bezpieczne poruszanie się mieszkańcom.

PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY ROZWOJU WSI

na okres V 2025 –IV 2026 r.

Kluczowy problem	**Odpowiedź**	**Propozycja projektu (nazwa)**	**Czy nas stać na realizację? (tak/nie)**		**Punktacja**	**Hierarchia**
			Organizacyjnie	**Finansowo**		
Co nas najbardziej zintegruje?	Wspólna wycieczka	Wspólna wycieczka na Questa **IV/V**	tak	tak		I
Na czy nam najbardziej zależy?	Wyremontowanych ławkach	Renowacja ławek **V**	tak	tak		II
Co nam najbardziej przeszkadza?	Słaba promocja wsi	Stworzenie questa – gry terenowej po miejscowości **V/IIV**	tak	tak		III
Co najbardziej zmieni nasze życie?	Czysta wieś	Wspólne sprzątanie wsi **V**	tak	tak		IV
Co nam przyjdzie najłatwiej?	Wsólne działanie	Organizacja warsztatów rękodzielniczych ozdoby świąteczne **XI/XII**	tak	tak		V

PROGRAM DŁUGOTERMINOWY ROZWOJU WSI NA LATA 2025 - 2031

Wizja: Buków to zadbana wieś z nowoczesną infrastrukturą. Wyremontowana i dobrze wyposażona świetlica wraz z terenami rekreacyjno-sportowymi oferują bogatą ofertę spędzania wolnego czasu. Wyremontowane zabytki są dumą mieszkańców. Chodniki wzdłuż dróg oraz ścieżka rowerowa do Żarowa umożliwiają bezpieczne poruszanie się mieszkańcom.

Cele jakie musimy osiągnąć	Projekty, przedsięwzięcia służące osiągnięciu celów	Termin realizacji*	Źródła finansowania*
A. TOŻSAMOŚĆ WSI I WARTOŚCI ŻYCIA WIEJSKIEGO			
1.Zachowanie walorów kulturowych i przyrodniczych	1.1 Remont obiektów zabytkowych i miejsc kultu	2025-2031	Fundusz Sołecki, Budżet Gminy Żarów, Budżet Starostwa, LGD Szlakiem Granitu, środki pozyskiwane z programów rozwojowych regionalnych, krajowych i UE, UMWD, Przedsięwzięcia promujące Idę Odnowy Wsi, praca własna, sponsorzy, darowizny
	1.2 Odtworzenie tradycji- kolędnicy herod itp.	2025-2031	
	1.3 Odtworzenie gniazda bocianiego	2025-2031	
	1.4 Organizacja warsztatów, spotkań, konkursów rękodzielniczych, kulinarnych, historycznych itp	2025-2031	
	1.5 Zakup strojów dla KGW		
B. STANDARD ŻYCIA			
1.Poprawa infrastruktury wsi	1.1 Budowa chodników	2025-2031	Fundusz Sołecki, Budżet Gminy Żarów, Budżet Starostwa, LGD Szlakiem Granitu, środki pozyskiwane z programów rozwojowych regionalnych, krajowych i UE, UMWD, Przedsięwzięcia promujące Idę Odnowy Wsi, praca własna, sponsorzy, darowizny
	1.2 Modernizacja Boiska	2025-2031	
	1.3 Bieżące utrzymanie koryta rzeki	2025-2031	
	1.4 Budowa kanalizacji	2025-2031	
	1.5 Przejścia dla pieszych przy drodze powiatowej	2025-2031	
	1.6 Remont nawierzchni Drogi powiatowej	2025-2031	
	1.7 Remont świetlicy	2025-2031	
	1.8 Modernizacja placu zabaw	2025-2031	
	1.9 Czyszczenie i zabudowa rowów	2025-2031	
	1.10 Zapewnienie zbiornika na odpady przy cmentarzu	2025-2031	
	1.11 Powstanie wiat przystankowych	2025-2031	
	1.12 Renowacja i stworzenie miejsca przy ognisku	2025-2031	
	1.13 Działania mieszkańców o dbałość obejść i wspólnej przestrzeni wiejskiej	2025-2031	
	1.14 Ograniczenie prędkości uporządkowanie zbiornika retencyjnego	2025-2031	
	1.15 Naprawa ławek na placu zabaw	2025-2031	
	1.16 Uzupełnienie oświetlenia na wsi	2025-2031	
	1.17 Budowa ciągu pieszo-rowerowego do Imbramowic	2025-2031	
	1.18 Budowa parkingów (przy świetlicy, boisku, cmentarzu itp.)	2025-2031	
	1.19 Stworzenie ułatwień dla osób niepełnosprawnych	2025-2031	
	1.20 Budowa Skateparku	2025-2031	
	1.21 Doposażenie świetlicy wiejskiej	2025-2031	

C. JAKOŚĆ ŻYCIA			
1.Podniesienie integracji i współpracy mieszkańców	1.1 Wydarzenia integracyjne dla mieszkańców	2025-2031	Fundusz Sołecki, Budżet Gminy Żarów, Budżet Starostwa, LGD Szlakiem Granitu, środki pozyskiwane z programów rozwojowych regionalnych, krajowych i UE, UMWD, Przedsięwzięcia promujące Idę Odnowy Wsi, praca własna, sponsorzy, darowizny
	1.2 Organizacja imprezy wyróżniającej wieś	2025-2031	
	1,3 Stworzenie drużyny sportowej	2025-2031	
	1.4 Organizacja akcji charytatywnych	2025-2031	
	1.5 Organizacja wycieczek, wyjazdów	2025-2031	
	1.6 Organizacja wystaw, spotkań, kursów, prelekcji itp	2025-2031	
D. BYT			
1.Promocja wsi	1.1 Stworzenie dekoracji tematycznych		Fundusz Sołecki, Budżet Gminy Żarów, Budżet Starostwa, LGD Szlakiem Granitu, środki pozyskiwane z programów rozwojowych regionalnych, krajowych i UE, UMWD, Przedsięwzięcia promujące Idę Odnowy Wsi, praca własna, sponsorzy, darowizny
	1.2 Postawienie tablic informacyjnych		
	1.3 Stworzenie mapy wsi		
	1.4 Stworzenie tablicy historycznej		
	1.5 Opracowanie trasy gry terenowej po miejscowości.		
	1.6 Przygotowanie materiałów promocyjnych, np. kubki, ulotki, koszulki itp		

DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

Dzikowa 1

UCHWAŁA ZEBRANIA WIEJSKIEGO

Uchwała nr 2/2025

Zebrania Wiejskiego Sołectwa Buków

z dnia 11.06.2025 r.

URZĄD MIEJSKI W ŻAROWIE
Kancelaria ogólna
Biuro obsługi interesanta
wpł. 13. 06. 2025
L. dz. 6088
Ilość zał. ..... podpis .....

w sprawie przyjęcia strategii wiejskiej na lata 2025-2031

Na podstawie art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) oraz § 7 ust. 1 Statutu Sołectwa – Zebranie Wiejskie Sołectwa Buków postanawia co następuje:

§ 1.

Za przyjęciem strategii wiejskiej na lata 2025-2031 uczestnicy zebrania podjęli uchwałę jednogłośnie.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący zebrania

.....

KARTA DIAGNOZY ZAAWANSOWANIA ODNOWY WSI

Faza odnowy	I. Zakres działań / skala zmian	*	II. Rozwój organizacyjny	*	III. Sterowanie rozwojem	*
	Brak działań.		Istnieje tylko rada sołecka,		Brak planowania działań	
	Działania fragment lub dot. wąskiej grupy		Rozproszone działanie liderów / organizacji			
A Inicjalna - projekty startowe	Porządkowanie wsi	x	Zawiązana grupa odnowy wsi,		Planowanie w krótkim horyzoncie czasowym	
	Projekty integrujące mieszkańców	x	Początki koordynacji działań liderów lub / i organizacji we wsi	x	Opracowany program odnowy wsi	
	Pierwsze punktowe zmiany w przestrzeni publicznej.	x			Przekonywanie mieszkańców do idei odnowy wsi.	x
B Początkowa projekty punktowej zmiany	Różnorodne projekty nastawione na usunięcie podstawowych barier i zaspokojenie głównych potrzeb	x	Liczna grupa odnowy wsi skupiająca większość liderów	x	Systematyczne planowanie działań (np. roczne plany rzeczowo-finansowe, kalendarze imprez)	x
	Projekty dla pozyskania środków	x	Zawiązane stowarzyszenie na rzecz odnowy (rozwoju) wsi lub	x	Proste instrumenty komunikacji wewnętrznej	x
	Widoczne zmiany w przestrzeni publicznej	x				
	Mieszkańcy podejmują odnowę własnych posesji	x	Skoordynowane działanie organizacji, instytucji lub/i liderów obecnych we wsi	x	Zachęty do odnowy prywatnych posesji	x
					Wykorzystywanie środków gminnych lub innych gminnych form wsparcia	x
C Zaawansowana projekty jakościowej zmiany	Projekty kształtujące strukturę wsi lub zmieniające kluczowe obszary życia	x	Działa koalicja organizacji, instytucji i liderów na rzecz odnowy wsi lub	x	Umiejętność formułowania projektów	**x**
	Projekty wyróżniające wieś	x			Pozyskiwane są środki zewnętrzne	**x**
	Projekty tworzące warunki zarobkowania.		Stowarzyszenie odnowy wsi jest liczne i koordynuje działania na rzecz wsi		Systematycznie planuje się rozwój (plan odnowy wsi jest aktualizowany	
	Powszechne zaangażowanie mieszkańców w projekty publiczne				Rozwinięta komunikacja wewnętrzna	
	Kształtujące się centrum wsi		Poszczególne grupy mieszkańców lub grupy sąsiedzkie są aktywne włączone w działania na rzecz wsi.		Instrumenty zapewnienia zgodności działań na posesjach z programem odnowy wsi.	
	Powszechna odnowa prywatnych posesji				Nawiązanie współpracy z otoczeniem	
					Promocja wsi	
D Całościowa projekty trwałego	Powiązane ze sobą projekty (lokalnie oraz regionalnie) ukierunkowane na tworzenie lub utrzymanie miejsc pracy oraz dopływ lub wzrost cyrkulacji pieniądza		Działa instytucja rozwoju lokalnego /Centrum Aktywności Lokalnej (na bazie stowarzyszenia odnowy wsi lub innej organizacji) lub		Kompleksowe i szczegółowe planowanie przestrzenne	
					Projektowanie (działanie poprzez projekty)	

rozwoju	Projekty wsi tematycznej lub zaawansowana specjalizacja wsi		Istnieje wiejskie centrum		Powszechny udział grup mieszkańców w strategicznym planowaniu rozwoju	
	Ukształtowane centrum wsi.		Rozwój wsi oparty na aktywności stowarzyszeń, kluczowych grup mieszkańców (rolników, młodzieży, przedsiębiorców, kobiet) lub grup sąsiedzkich		Instrumenty wsparcia projektów prywatnych.	
	Całościowe kształtowanie przestrzeni wiejskiej					
	Dostosowanie projektów prywatnych do planu odnowy wsi.				Rozwinięta promocja wsi	

* Wstaw **X** ,gdy wieś **aktualnie** spełnia warunek Data 2.05.2025 Sporządził Krzysztof Szustka

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

SOŁECKA STRATEGIA ROZWOJU
WSI MIELĘCIN
W GMINIE ŻARÓW
NA LATA 2025-2031

AUTORZY - Grupa Odnowy sołectwa Mielęcin w składzie:

- Iwona Świętak
- Kamila Feszter
- Katarzyna Świętak
- Agnieszka Mozgała
- Anna Nowak

MAJ 2025

SPIS TREŚCI

ANALIZA ZASOBÓW.....3
ANALIZA SWOT.....7
ANALIZA POTENCJAŁU ROZWOJU WSI.....8
WIZJA.....9
PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY ROZWOJU WSI.....10
PROGRAM DŁUGOTERMINOWY ROZWOJU WSI NA LATA 2025 - 2031.....11
DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA.....13
UCHWAŁA ZEBRANIA WIEJSKIEGO.....15
KARTA DIAGNOZY ZAAWANSOWANIA ODNOWY WSI.....16

Przeprowadzenie warsztatów zostało sfinansowane ze środków Gminy Żarów.

Moderatorzy Odnowy Wsi: Krzysztof Szustka, krzysztof.szustka@gmail.com, tel. 512 312 215

Gminny Koordynator Odnowy Wsi Dolnośląskiej: Marta Jarosz

Niniejszy dokument powstał w wyniku prac zespołu osób członków Grupy Odnowy Wsi Mielęcin biorących udział w warsztatach zorganizowanych dzięki Gminie Żarów w ramach programu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego – „Odnowa Dolnośląskiej Wsi".

Strategia określa drogę do wyznaczonego celu, jakim jest poprawa warunków życia w sołectwie. Pozwala uporządkować działania podejmowane przez różne grupy społeczności lokalnej. Ma charakter spoiwa w stosunku do mieszkańców, organizacji pozarządowych działających we wsi oraz urzędu gminy.

W toku prac zrealizowano zadania:

- przeprowadzono analizę zasobów, która uświadomiła nam co mamy i jakie to ma znaczenie dla dalszego rozwoju naszej wsi,
- przeprowadzono analizę SWOT,
- sformułowano wizję,
- zaproponowano listę kluczowych zadań do realizacji w przyszłości krótkoterminowej (1 rok) oraz długoterminowej (ok. 6 lat).

ANALIZA ZASOBÓW

Zasoby – wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi i związanego z nią obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie bądź w przyszłości w realizacji publicznych bądź prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi. Zwrócić uwagę na elementy specyficzne i rzadkie (wyróżniające wieś).

Rodzaj zasobu	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu		
		Małe	Duże	Wyró
Przyrodniczy				
walory krajobrazu, rzeźby terenu	Krajobraz nizinny, duże zalesienie ,tereny pagórkowate, malowniczo położona miejscowość, tradycyjna, poniemiecka zabudowa.			x
stan środowiska	Teren o zwartej zabudowie, brak kanalizacji, w większości tereny rolnicze oraz ogrodnicze.			
walory klimatu	Umiarkowany klimat.	x		
walory szaty roślinnej	Młododrzew przy prywatnych posesjach. W obrębie wsi znajduje się las.			x
cenne przyrodniczo obszary lub obiekty	Las liściasty oraz zwierzyna leśna.			x
świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)	Dzika zwierzyna, gołębie.		x	
wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)				
wody podziemne	Studnie.			x
gleby	Gleby żyzne 3 i 4 klasa ,łąki i pastwiska i tereny suche.		x	
kopaliny				
walory geotechniczne				
Kulturowy				
walory architektury (rodzaj zabudowy)	Zwarta, poniemiecka zabudowa,kapliczka.			x
walory przestrzeni wiejskiej publicznej (zabudowa zwarta lub rozproszona)	Świetlica wiejska, plac zabaw ze stołem do gry w tenisa stołowego, plac z wiatą rekreacyjną ze stołem i ławkami, parking, plac pod małe boisko sportowe.			x
elementy krajobrazu (wzniesienia, aleje itp.)	Miejscowość położona we Wzgórzach Strzegomskich 185 m n.p.m.			x
walory przestrzeni wiejskiej prywatnej	Zadbane posesje prywatne.	x		
zabytki i pamiątki historyczne	Kapliczka pod wezwaniem Matki Boskiej praz przydomowe małe kapliczki.		x	
osobliwości kulturowe				
miejsca, osoby i przedmioty kultu	Kapliczka pod wezwaniem Matki Boskiej praz przydomowe małe kapliczki, krzyż przydrożny obok świetlicy wiejskiej.		x	
święta, odpusty, pielgrzymki	Przywitanie Lata, Dożynki, Zabawa		x	

	podożynkowa , zabawa sylwestrowa, Dzień Dziecka, coroczna msza św. w kapliczce Matki Bożej.			
tradycje, obrzędy, gwara	Udział w Dożynkach Gminnych i Parafialnych.	x		
legendy, podania i fakty historyczne	Mielęcin nosił niemiecką nazwę w tłumaczeniu na polski „klesza wieś „ w związku z wczesnym objęciem jej przez władania prze instytucje kościelne(1304) Mielęcin należał przez szereg lat do Zakonu w Strzegomiu. Polska nazwa wsi w latach 1945-48 Kurajewo.			x
przekazy literackie				
ważne postacie i przekazy historyczne	Księżna Beatrycze, Zakon Bernardynek i Cystersów.			x
specyficzne nazwy				
specyficzne potrawy				
Produkty lokalne i regionalne				
dawne zawody	Zakład winiarski.	x		
Obiekty i tereny				
działki pod zabudowę mieszkaniową	Działki pod zabudowę mieszkaniową,	x		
działki rekreacyjno-letniskowe				
działki pod zakłady usługowe i przemysł	Działki pod zabudowę usługową i przemysłową.	x		
działki gminne na cele społeczne	Boisko i plac zabaw, parking, plac z wiatą.		x	
pustostany mieszkaniowe		x		
pustostany poprzemysłowe				
tradycyjne nie użytkowane obiekty gospodarskie (stodoły, spichlerze, kuźnie, młyny, itp.)				
miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sporządzony dla wsi.		x	
inne				
Infrastruktura społeczna				
place publicznych spotkań, festynów	Plac zabaw, plac z wiatą rekreacyjną, boisko, parking, .			x
sale spotkań, świetlice, kluby	Świetlica wiejska, wiata,parking.			x
miejsca uprawiania sportu	Boisko sportowe, dróżka do Ruska,las.			x
miejsca rekreacji	Wiata rekreacyjna, las.			x
ścieżki rowerowe, szlaki turystyczne				
szkoły				
przedszkola				
biblioteki				
placówki opieki społecznej				
placówki służby zdrowia				
Infrastruktura techniczna				
wodociąg	Sieć wodociągowa,			x
Kanalizacja i inne rozwiązania				
drogi (nawierzchnia, oznakowanie oświetlenie)	Drogi Gminne i powiatowe z nawierzchniami asfaltowymi. Oświetlenie do uzupełnienia Drogi wymagające		x	

	remontu nawierzchni.			
chodniki, parkingi	Parking w trakcie prac.Chodnik tylko przy przystanku.	x		
przystanki	Jeden przystanek dla autobusów szkolnych i przewoźników,	x		
Dostęp do technologii teleinformatycznych	Telefonia stacjonarna, internet bezprzewodowy i przewodowy.	x		
telefonia komórkowa	Słaby zasięg w niektórych miejscach	x		
inne				
Gospodarka, rolnictwo				
Miejsca pracy (gdzie, ile?)	Lokalni przedsiębiorcy: zakład stolarski, mechanika samochodowa, 2 winnice, 2 zakłady ogrodnicze.		x	
znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe i ich produkty				
gastronomia				
miejsca noclegowe				
gospodarstwa rolne (liczba)	3 duże gospodarstwa oraz kilka mniejszych		x	
uprawy hodowle	Zboża ,rzepak, buraki , ziemniaki oraz kwiaty i krzewy ogrodnicze oraz uprawa winorośli.		x	
możliwe do wykorzystania odpady produkcyjne				
zasoby odnawialnych energii	Prywatne instalacje PW i pompy ciepła.		x	
Środki finansowe i pozyskiwanie funduszy				
środki udostępniane przez gminę (np. fundusz sołecki)	Fundusz sołecki.	x		
środki wypracowywane (np. projekty)				
Środki rzeczowe				
inne				
Mieszkańcy (kapitał społeczny i ludzki)				
Liczba mieszkańców	167			
Autorytety i znane postacie we wsi				
Krajanie znani w regionie, w kraju i zagranicą				
Osoby o wyjątkowej wiedzy lub umiejętnościach ważnych dla sołectwa, m.in. informatycznych	Mieszkańcy	x		
Przedsiębiorcy, sponsorzy	Pepsico.	x		
Organizacje pozarządowe, grupy nieformalne				
Zespoły artystyczne, twórcy				
Kontakty zewnętrzne (np. z mediami)				
Współpraca zagraniczna i krajowa				
Aktywność sołectwa (imprezy i wydarzenia cykliczne, działalność edukacyjna, działania na rzecz wsi)	Powitanie lata-festyn rodzinny, Mikołajki, opłatek dla mieszkańców, zabawa podożynkowa oraz karnawałowa.		x	
Sukcesy sołectwa (nagrody, dyplomy itp.)	I miejsce w powiecie świdnickim na najlepszego Sołtysa oraz Sołectwo.	x		
inne				
Publikatory, lokalna prasa				

Książki, przewodniki				
Strony www	Faceebook	x		
Inne sposoby promocji				

ANALIZA SWOT

SILNE STRONY	SŁABE STRONY

1. Malownicze położenie wsi - T 2.Imprezy cykliczne - J 3.Przystanek autobusowy - S 4.Świetlica w centrum wsi - S 5.Tereny zielone dobrze zagospodarowane - T 6.Wyremontowana kapliczka - T 7. Zadbane przydomowe kapliczki - T 8.Wioska otoczona z jednej strony lasem - T 9.Remontowane domostwa - S 10.Działki pod zabudowę - B 11. Zaangażowana Radna - J 12.Bliskość drogi krajowej numer 5 i autostrady A4 - J	1.Niedopasowana komunikacja autobusowa - J 2.Słaba infrastruktura drogowa(część nawierzchni w kiepskim stanie)- S 3.Brak chodników w części wsi - S 4.Brak ścieżki rowerowej - S 5.Brak kanalizacji - S 6.Niepełna ilość oświetlenia - S 7.Mała ilość przejść dla pieszych - S 8.Mała ilość kamer(monitoring) - S 9.Brak organizacji pozarządowych - J 10.Świetlica do remontu(przecieka dach) - S 11.Brak tabliczek kierunkowych do wioski - B 12.Brak tablic edukacyjnych - B 13.Plac zabaw do wymiany - S 14.Brak miejsc parkingowych - S 15.Słaba komunikacja międzyludzka - J 16.Małe doświadczenie w pisaniu projektów - B 17.Brak młodzieży do współprac - J 18.Słaba wiara we własne możliwości i talenty - J 19.Boisko sportowe do rewitalizacji - S 20.Brak traktorka do koszenia - S
Szanse	Zagrożenia
1. Dobra współpraca z Gminą i Radną - J 2. Dostępne środki na obszary wiejskie - B	1.Budowa drogi S5 - S 2. Hałas od drogi krajowej - S 3.Negatywne oddziaływanie wysypiska śmieci - J 4.Brak miejsc pracy w regionie - B

ANALIZA POTENCJAŁU ROZWOJU WSI

Tożsamość wsi i wartość życia wiejskiego (+) =

1,5,6,7.8	-
-	-

Wnioski: Obszar MOCNY a otoczenie OBOJĘTNE
Zalecenia: Należy wykorzystać silne strony w procesie odnowy wsi.

Standard życia (warunki materialne) (-)-

3,4,9	-
2,3,4,5,6,7,8,10,13,14,19,20	1,2

Wnioski: Obszar SŁABY a otoczenie NIEKORZYSTNE
Zalecenia: Należy wykorzystać silne strony w procesie odnowy wsi a niwelować słabe strony i zagrożenia

Jakość życia (warunki niematerialne i duchowe) (-) =

2,11,12	1
1,9,15,18,17	3

Wnioski: Obszar SŁABY a otoczenie OBOJĘTNE
Zalecenia: Należy wykorzystać silne strony i szanse a niwelować słabe strony i zagrożenia w procesie odnowy wsi.

Byt (warunki ekonomiczne) (-) =

10	2
11,12,16	4

Wnioski: Obszar SŁABY a otoczenie OBOJĘTNE
Zalecenia: Należy wykorzystać silne strony i szanse a niwelować słabe strony i zagrożenia w procesie odnowy wsi.

WIZJA

Wizja hasłowa
Mielęcin - Nowoczesna wieś zgranych mieszkańców.

Wizja opisowa

Mielęcin to nowoczesna i zadbana miejscowość. Dobrze doposażony plac zabaw z boiskiem wielofunkcyjnym oraz zadbana i nowoczesna świetlica jest miejscem realizacji wielu działań przez aktywne stowarzyszenia wiejskie oraz Radę Sołecką i Sołtysa. Wieś posiada kanalizację i chodniki. Dobrze oświetlony drogi i ścieżka rowerowa do Żarowa umożliwia bezpieczne poruszanie się mieszkańcom. Żyje nam się tu zgodnie, dostatnio i bezpiecznie.

PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY ROZWOJU WSI

na okres V 2025 –IV 2026 r.

Kluczowy problem	**Odpowiedź**	**Propozycja projektu (nazwa)**	**Czy nas stać na realizację? (tak/nie)**		**Punktacja**	**Hierarchia**
			Organizacyjnie	**Finansowo**		
Co nas najbardziej zintegruje?	Wspólne działania	Nasadzenie krzewów za altanką wzdłuż cieku wodnego (maj do sierpnia)	tak	tak		I
Na czy nam najbardziej zależy?	Pozyskiwaniu środków	Udział w szkoleniu w pisaniu projektów (od kwietnia do lipca)	tak	tak		II
Co nam najbardziej przeszkadza?	Słaba integracja mieszkańców	Zabawa podożynkowa w ramach podziękowania za pomoc (wrzesień)	tak	tak		III
Co najbardziej zmieni nasze życie?	Poprawa placu zabaw	Wymiana lamp na ledowe oraz rewitalizacja placu zabaw i boiska.	tak	tak		IV
Co nam przyjdzie najłatwiej?	Nowe stroje	Zakup strojów dla Rady Sołeckiej i założenie Stowarzyszenia. (maj-wrzesień)	tak	tak		V

PROGRAM DŁUGOTERMINOWY ROZWOJU WSI NA LATA 2025 - 2031

Wizja: Mielęcin to nowoczesna i zadbana miejscowość. Dobrze doposażony plac zabaw z boiskiem wielofunkcyjnym oraz zadbana i nowoczesna świetlica jest miejscem realizacji wielu działań przez aktywne stowarzyszenia wiejskie oraz Radę Sołecką i Sołtysa. Wieś posiada kanalizację i chodniki. Dobrze oświetlony drogi i ścieżka rowerowa do Żarowa umożliwia bezpieczne poruszanie się mieszkańcom. Żyje nam się tu zgodnie, dostatnio i bezpiecznie.

Cele jakie musimy osiągnąć		Termin realizacji*	Źródła finansowania*
A. TOŻSAMOŚĆ WSI I WARTOŚCI ŻYCIA WIEJSKIEGO			
1.Zachowanie walorów przyrodniczych i kulturowych	1.1 Odnowa kapliczek.	2025-2031	Fundusz Sołecki, Budżet Gminy Żarów, Budżet Starostwa, LGD Szlakiem Granitu, środki pozyskiwane z programów rozwojowych regionalnych, krajowych i UE, UMWD, Przedsięwzięcia promujące Idę Odnowy Wsi, praca własna, sponsorzy, darowizny
	1.2 Nasadzenia drzew wokół boiska sportowego oraz wzdłuż drogi do wsi Rusko.	2025-2031	
	1.3 Organizacja warsztatów kulinarnych , rękodzielniczych	2025-2031	
	1.4 Organizacja konkursów	2025-2031	
	1.5 Zakup strojów dla Sołectwa	2025-2031	
B. STANDARD ŻYCIA			
1.Poprawa infrastruktury wsi	1.1.Budowa murowanego grilla.	2025-2031	Fundusz Sołecki, Budżet Gminy Żarów, Budżet Starostwa, LGD Szlakiem Granitu, środki pozyskiwane z programów rozwojowych regionalnych, krajowych i UE, UMWD, Przedsięwzięcia promujące Idę Odnowy Wsi, praca własna, sponsorzy, darowizny
	1.2.Budowa małej architektury- Ławeczki.	2025-2031	
	1.3.Poprawa nawierzchni dróg.	2025-2031	
	1.4 .Modernizacja rowów i bieżące utrzymywanie w dobrym stanie.	2025-2031	
	1.5.Ławeczki tematyczne.	2025-2031	
	1.6.Tyrolka na boisku i miejsce na ognisko itp.	2025-2031	
	1.7 Modernizacja siłowni zewnętrznej.	2025-2031	
	1.8 Budowa chodników.	2025-2031	
	1.9 Remont świetlicy wiejskiej (dach, komin ,zaplecze kuchenne itp.) oraz doposażenie świetlicy(gastronomiczne patelnie elektryczne, wykonanie odciągów w kuchni)	2025-2031	
	1.10 Rewitalizacja placu zabaw i budowa mini-orlika.	2025-2031	
	1.11 Rewitalizacja skwerów zielonych.	2025-2031	
	1.12 Budowa nowych nawierzchni dróg.	2025-2031	
	1.13 Budowa boiska wielofunkcyjnego.	2025-2031	
	1.14 Monitoring wsi.	2025-2031	
	1.15 Oświetlenie wiaty na terenie zielonym,	2025-2031	
	1.16.Ścieżka zdrowia.	2025-2031	
	1.17 . Ścieżka rowerowa do okolicznych wsi oraz do Żarowa.	2025-2031	
	1.18 Kanalizacja.	2025-2031	
	1.19.Bariery dźwiękochłonne.	2025-2031	
	1.20.Skwery i donice ,nasadzenia przy krzyżu.	2025-2031	

C. JAKOŚĆ ŻYCIA			
1.Porpawa poziomu integracji i współpracy mieszkańców.	1.1 Organizacja spotkań i pogaduszek,	2025-2031	Fundusz Sołecki, Budżet Gminy Żarów, Budżet Starostwa, LGD Szlakiem Granitu, środki pozyskiwane z programów rozwojowych regionalnych, krajowych i UE, UMWD, Przedsięwzięcia promujące Idę Odnowy Wsi, praca własna, sponsorzy, darowizny
	1.2 Wycieczki i wyjazdy integracyjne.	2025-2031	
	1.3 Imprezy sportowe i kulturalne,	2025-2031	
	1.4 Założenie stowarzyszenia lub KGW	2025-2031	
	1.5 Udział w szkoleniach, konferencjach, sympozjach podnoszących wiedzę i umiejętności mieszkańców.	2025-2031	
D. BYT			
1.Promocja wsi	1.Przygotowanie materiałów promocyjnych np. ulotki, widokówki, namiot, rollupy, koszulki itp.	2025-2031	Fundusz Sołecki, Budżet Gminy Żarów, Budżet Starostwa, LGD Szlakiem Granitu, środki pozyskiwane z programów rozwojowych regionalnych, krajowych i UE, UMWD, Przedsięwzięcia promujące Idę Odnowy Wsi, praca własna, sponsorzy, darowizny
	1.2 Tabliczki kierunkowe do atrakcji i ważnych miejsc	2025-2031	
	1.3 Tablice edukacyjne i informacyjne o walorach i historii wsi	2025-2031	
	1.4 Mapa poglądowa	2025-2031	
	1.5 Opracowanie tras spacerowych i gier terenowych po miejscowości np. questów.	2025-2031	

DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

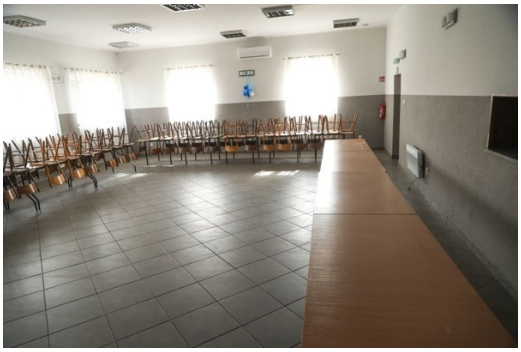

UCHWAŁA ZEBRANIA WIEJSKIEGO

Uchwała nr 2/2025

Zebrania Wiejskiego Sołectwa Mielęcin

z dnia 03.06.2025 r.

URZĄD MIEJSKI W ZAKOPANE
Kancelaria ogólna
BIURO OBSŁUGI KLIENTA
wpł. 13. 06. 2025
L. dz. 6090
Ilość zał.

w sprawie przyjęcia strategii wiejskiej na lata 2025-2031

Na podstawie art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) oraz § 7 ust. 1 Statutu Sołectwa – Zebranie Wiejskie Sołectwa Mielęcin postanawia co następuje:

§ 1.

Za przyjęciem strategii wiejskiej na lata 2025-2031 uczestnicy zebrania podjęli uchwałę jednogłośnie.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący zebrania

Andrzej Imone.

KARTA DIAGNOZY ZAAWANSOWANIA ODNOWY WSI

Faza odnowy	I. Zakres działań / skala zmian	*	II. Rozwój organizacyjny	*	III. Sterowanie rozwojem	*
	Brak działań.		Istnieje tylko rada sołecka,		Brak planowania działań	
	Działania fragment lub dot. wąskiej grupy	x	Rozproszone działanie liderów / organizacji			
A **Inicjalna** - projekty startowe	Porządkowanie wsi	x	Zawiązana grupa odnowy wsi,	x	Planowanie w krótkim horyzoncie czasowym	
	Projekty integrujące mieszkańców	x	Początki koordynacji działań liderów lub / i organizacji we wsi	x	Opracowany program odnowy wsi	
	Pierwsze punktowe zmiany w przestrzeni publicznej.	x			Przekonywanie mieszkańców do idei odnowy wsi.	x
B **Początkowa** projekty punktowej zmiany	Różnorodne projekty nastawione na usunięcie podstawowych barier i zaspokojenie głównych potrzeb	x	Liczna grupa odnowy wsi skupiająca większość liderów		Systematyczne planowanie działań (np. roczne plany rzeczowo-finansowe, kalendarze imprez)	x
	Projekty dla pozyskania środków		Zawiązane stowarzyszenie na rzecz odnowy (rozwoju) wsi lub		Proste instrumenty komunikacji wewnętrznej	x
	Widoczne zmiany w przestrzeni publicznej	x				
	Mieszkańcy podejmują odnowę własnych posesji	x	Skoordynowane działanie organizacji, instytucji lub/i liderów obecnych we wsi		Zachęty do odnowy prywatnych posesji	x
					Wykorzystywanie środków gminnych lub innych gminnych form wsparcia	
C **Zaawansowana** projekty jakościowej zmiany	Projekty kształtujące strukturę wsi lub zmieniające kluczowe obszary życia	x	Działa koalicja organizacji, instytucji i liderów na rzecz odnowy wsi lub		Umiejętność formułowania projektów	
	Projekty wyróżniające wieś				Pozyskiwane są środki zewnętrzne	
	Projekty tworzące warunki zarobkowania.		Stowarzyszenie odnowy wsi jest liczne i koordynuje działania na rzecz wsi		Systematycznie planuje się rozwój (plan odnowy wsi jest aktualizowany	
	Powszechne zaangażowanie mieszkańców w projekty publiczne				Rozwinięta komunikacja wewnętrzna	
	Kształtujące się centrum wsi		Poszczególne grupy mieszkańców lub grupy sąsiedzkie są aktywne włączone w działania na rzecz wsi.		Instrumenty zapewnienia zgodności działań na posesjach z programem odnowy wsi.	
	Powszechna odnowa prywatnych posesji				Nawiązanie współpracy z otoczeniem	
					Promocja wsi	
D **Całościowa** projekty trwałego	Powiązane ze sobą projekty (lokalnie oraz regionalnie) ukierunkowane na tworzenie lub utrzymanie miejsc pracy oraz dopływ lub wzrost cyrkulacji pieniądza		Działa instytucja rozwoju lokalnego /Centrum Aktywności Lokalnej (na bazie stowarzyszenia odnowy wsi lub innej organizacji) lub		Kompleksowe i szczegółowe planowanie przestrzenne	
					Projektowanie (działanie poprzez projekty)	

rozwoju	Projekty wsi tematycznej lub zaawansowana specjalizacja wsi		Istnieje wiejskie centrum		Powszechny udział grup mieszkańców w strategicznym planowaniu rozwoju	
	Ukształtowane centrum wsi.		Rozwój wsi oparty na aktywności stowarzyszeń, kluczowych grup mieszkańców (rolników, młodzieży, przedsiębiorców, kobiet) lub grup sąsiedzkich		Instrumenty wsparcia projektów prywatnych.	
	Całościowe kształtowanie przestrzeni wiejskiej					
	Dostosowanie projektów prywatnych do planu odnowy wsi.				Rozwinięta promocja wsi	

* Wstaw **X** ,gdy wieś **aktualnie** spełnia warunek Data 2.05.2025 Sporządził Krzysztof Szustka

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

SOŁECKA STRATEGIA ROZWOJU
WSI MROWINY
W GMINIE ŻARÓW
NA LATA 2025-2031

AUTORZY - Grupa Odnowy sołectwa Mrowiny w składzie:

- Karolina Policht
- Ireneusz Kozieł
- Teresa Okarma
- Justyna Zapora
- Roman Konieczny
- Urszula Rurarz
- Agata Jania
- Patryk Czyż

MAJ 2025

SPIS TREŚCI

ANALIZA ZASOBÓW.....3
ANALIZA SWOT.....7
ANALIZA POTENCJAŁU ROZWOJU WSI.....8
WIZJA.....9
PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY ROZWOJU WSI.....10
PROGRAM DŁUGOTERMINOWY ROZWOJU WSI NA LATA 2025 - 2031.....11
DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA.....13
UCHWAŁA ZEBRANIA WIEJSKIEGO.....16
KARTA DIAGNOZY ZAAWANSOWANIA ODNOWY WSI.....17

Przeprowadzenie warsztatów zostało sfinansowane ze środków Gminy Żarów.

Moderatorzy Odnowy Wsi: Krzysztof Szustka, krzysztof.szustka@gmail.com, tel. 512 312 215

Gminny Koordynator Odnowy Wsi Dolnośląskiej: Marta Jarosz

Niniejszy dokument powstał w wyniku prac zespołu osób członków Grupy Odnowy Wsi Mrowiny biorących udział w warsztatach zorganizowanych dzięki Gminie Żarów w ramach programu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego – „Odnowa Dolnośląskiej Wsi".

Strategia określa drogę do wyznaczonego celu, jakim jest poprawa warunków życia w sołectwie. Pozwala uporządkować działania podejmowane przez różne grupy społeczności lokalnej. Ma charakter spoiwa w stosunku do mieszkańców, organizacji pozarządowych działających we wsi oraz urzędu gminy.

W toku prac zrealizowano zadania:

- przeprowadzono analizę zasobów, która uświadomiła nam co mamy i jakie to ma znaczenie dla dalszego rozwoju naszej wsi,
- przeprowadzono analizę SWOT,
- sformułowano wizję,
- zaproponowano listę kluczowych zadań do realizacji w przyszłości krótkoterminowej (1 rok) oraz długoterminowej (ok. 6 lat).

ANALIZA ZASOBÓW

Zasoby – wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi i związanego z nią obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie bądź w przyszłości w realizacji publicznych bądź prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi. Zwrócić uwagę na elementy specyficzne i rzadkie (wyróżniające wieś).

Rodzaj zasobu	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu		
		Małe	Duże	Wyró
Przyrodniczy				
walory krajobrazu, rzeźby terenu	Krajobraz nizinny, zalesiony, tereny pagórkowate. Wiele poniemieckich zabudować. Pałac z XVII otoczony parkiem oraz lasem, z przynależącymi stawami, ruiny kościoła .			x
stan środowiska	Wieś wyposażona w sieć kanalizacyjną, tereny częściowo rolnicze. Na pograniczu sołectwa z terenem miasta żarów tereny przemysłowe.			
walory klimatu	Klimat umiarkowany	x		
walory szaty roślinnej	Przypałacowy park posiada odmiany drzew i krzewów rzadko występujące w tej okolicy, lasy iglasto-liściaste, starodrzew na terenie plebanii oraz na terenach prywatnych posesji			x
cenne przyrodniczo obszary lub obiekty	Rzadkie odmiany drzew w parku		x	
świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)	Dzikie zwierzęta (lisy,sarny,dziki). Sowy w ruinach wieży kościoła, zarybiony staw, żaby.			x
wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)	Staw przy pałacu, podzielony mostem na dwa zbiorniki. Potok Tarnawka		x	
wody podziemne	Studnie	x		
gleby	Klasa III,IV, tereny suche i podmokłe, gleba z wysoką zawartością żelaza	x		
kopaliny	Niemal wyczerpane złoże granitu na granicy z lasem, na nieczynnej już kopalni znjadującej się na granicy wsi wydobywano kaolin	x		
walory geotechniczne	-			
Kulturowy				
walory architektury (rodzaj zabudowy)	Poniemiecka zabudowa, Pałac wraz z zabudowaniami folwarcznymi, mauzoleum von Kulmiz, ruiny kościoła. Obiekty objęte nadzorem konserwatora zabytków			
walory przestrzeni wiejskiej publicznej (zabudowa zwarta lub rozproszona)	Świetlica wiejska(internet) Odnowiony plac zabaw Odnowione boisko sportowe, Alejka wokół stawu, ławki przy ścieżce, Wiata w centrum wsi z ławkami i stołem oraz nasadzeniami wokół, W najbliższym czasie zamontowany zostanie kamienny stół do ping-ponga w			x

	okolicy wiaty, Dwa sklepy spożywcze Szkoła podstawowa Siłownia zewnętrzna			
elementy krajobrazu (wzniesienia, aleje itp.)	Aleje wokół stawu, las ze wzniesieniami		x	
walory przestrzeni wiejskiej prywatnej	Zadbane posesje spełniające funkcje rekreacyjne	x		
zabytki i pamiątki historyczne	Ruiny kościoła, Pałac wraz z Folwarkiem, Mauzoleum von Kulmiz, poniemiecki cmentarz			x
osobliwości kulturowe				
miejsca, osoby i przedmioty kultu	Kościół wraz z plebanią ul. Myśliwska	x		
święta, odpusty, pielgrzymki	Coroczne festyny: szkolny, sołecki, sportowy, Festyn lato z mrówkami, Mikołajki dla dzieci	x		
tradycje, obrzędy, gwara	Udział w dożynkach	x		
legendy, podania i fakty historyczne	Prawdopodobna pierwsza nazwa „Las Konrada" (1250-1276),			
przekazy literackie				
ważne postacie i przekazy historyczne	Rodzina von Kulmiz, Rycerz Tyczko	x		
specyficzne nazwy	Dawne nazwy wsi „Conradeswald", Las Konrada		x	
specyficzne potrawy				
Produkty lokalne i regionalne				
dawne zawody				
Obiekty i tereny				
działki pod zabudowę mieszkaniową	działki pod zabudowę mieszkaniową		x	
działki rekreacyjno-letniskowe				
działki pod zakłady usługowe i przemysł	działki pod zakłady usługowe i przemysł		x	
działki gminne na cele społeczne	Teren folwarku przypałacowego		x	
pustostany mieszkaniowe	-			
pustostany poprzemysłowe				
tradycyjne nie użytkowane obiekty gospodarskie (stodoły, spichlerze, kuźnie, młyny, itp.)	Spichleże na zborze, obory, stodoły (Folwark)		x	
miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego	miejscowy plan zagospodarowania sprządzony dla miejscowości		x	
inne				
Infrastruktura społeczna				
place publicznych spotkań, festynów	Boisko sportowe, teren obok boiska, siłownia zewnętrzna			x
sale spotkań, świetlice, kluby	Świetnica wiejsca, salka wiejska		x	
miejsca uprawiania sportu	Boisko sportowe, siłownia zewnętrzna, salka wiejska(bilard, piłkarzyki, ping-pong, siłownia)			x
miejsca rekreacji	Boisko		x	
ścieżki rowerowe, szlaki turystyczne	Szlak św. Jakuba, szlak droga węglowa,			

	równina świdnicka			
szkoły	Szkoła podstawowy, Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy z internatem		x	
przedszkola	Odział przedszkolny w SP		x	
biblioteki	-			
placówki opieki społecznej	-			
placówki służby zdrowia	-			
Infrastruktura techniczna				
wodociąg	Sieć wodociągowa		x	
Kanalizacja i inne rozwiązania	Sieć kanalizacyjna		x	
drogi (nawierzchnia, oznakowanie oświetlenie)	Drogi gminne i powiatowe z nawierzniami asfaltowymi oraz z kostki granitowej, oznakowane, oświetlone, niewymagające remontu		x	
chodniki, parkingi	Chodniki przy głównych ciągach komunikacyjnych, na pobocznych ulicach brak chodników	x		
przystanki	Przystanki dla autobusów kursowych i szkolnych		x	
Dostęp do technologii teleinformatycznych	Telefonia stacjonarna, internet przewodowy i bezprzewodowy- światłowód		x	
telefonia komórkowa	Telefonia komórkowa- słaby zasięg w niektórych miejscach		x	
inne				
Gospodarka, rolnictwo				
Miejsca pracy (gdzie, ile?)	Lokalni przedsiębiorcy: Sklep spożywczy Mrowinianka-3 Sklep spożywczy Lolek- 2 Mechanika samochodowa-1 Gospodarstwo rolne-4 Usługi budowlane-2	x		
znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe i ich produkty	ELECTROLUX BRIDGESTONE AKS THERMAFLEX		x	
gastronomia	-			
miejsca noclegowe	U Pajaska		x	
gospodarstwa rolne (liczba)	2		x	
uprawy hodowle	Zboża, Ziemniaki, Truskawki, Kukurydza, Rzepak,	x		
możliwe do wykorzystania odpady produkcyjne				
zasoby odnawialnych energii	Prywatne instalacje pv i pompy ciepła			x
Środki finansowe i pozyskiwanie funduszy				
środki udostępniane przez gminę (np. fundusz sołecki)	Fundusz sołecki		x	
środki wypracowywane (np. projekty)	Zakup kosiarek do utrzymania terenów zielonych, zakup zestawu do siatkówki, zakup nasadzeń na tereny zielone, zakup kamiennego stołu do ping-ponga, montaż i zakup ławek na alejce, zakup nowych krzeseł na świetlicę wiejską, zakup wyposażenia gastro na świetlicę wiejską			

Środki rzeczowe				
inne				
Mieszkańcy (kapitał społeczny i ludzki)				
Liczba mieszkańców	959			
Autorytety i znane postacie we wsi	Prezes OSP Ireneusz Kozieł, Radny Roman Konieczny			
Krajanie znani w regionie, w kraju i zagranicą				
Osoby o wyjątkowej wiedzy lub umiejętnościach ważnych dla sołectwa, m.in. informatycznych	Mieszkańcy		x	
Przedsiębiorcy, sponsorzy	Sklep Mrowinianka, Gospodarstwo Rolne u Borowskich, Marzena Matuszak, Piotr Zywer, Roman Konieczny, Państwo Madera, Państwo Sidor, Państwo Pajor, Państwo Leja, Mikołajek, Marian Kulig		x	
Organizacje pozarządowe, grupy nieformalne	Koło wędkarskie, Ochotnicza Straż Pożarna w Mrowinach		x	
Zespoły artystyczne, twórcy	-			
Kontakty zewnętrzne (np. z mediami)	Doba.pl		x	
Współpraca zagraniczna i krajowa	-			
Aktywność sołectwa (imprezy i wydarzenia cykliczne, działalność edukacyjna, działania na rzecz wsi)	Festyn Lato z Mrówkami, Nocowanie pod Namiotami dla Młodzieży, wyjazdy integracyjne dla mieszkańców, Warsztaty plastyczne, Festyn szkolny, Mikołajki, Zabawa Sylwestrowa		x	
Sukcesy sołectwa (nagrody, dyplomy itp.)	I miejsce- konkurs na Palmę Wielkanocną		x	
inne				
Publikatory, lokalna prasa				
Książki, przewodniki				
Strony www				
Inne sposoby promocji				

ANALIZA SWOT

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Malowniczo położona wieś - T 2. Bliskość strefy ekonomicznej i miasta- B 3. Duża ilość zabytków - T 4. Dostęp do zbiornika wodnego „Andrzej" - J 5. We wsi znajduje się ośrodek wychowawczy - S 6. We wsi znajduje się filia szkoły podstawowej - S 7. Prężnie działająca Ochotnicza Straż Pożarna - J 8. Aktywnie działająca Rada Sołecka - J 9. Wielu przedsiębiorczych mieszkańców - B 10. Dobra współpraca równych grup społecznych - J	1. Brak bezpieczeństwa na ulicy Szkolnej i Wojska polskiego(brak chodników, brak progów zwalniających i przejść dla pieszych) - S 2. Brak chodników w części wsi - S 3. Place zabaw wymagające modernizacji - S 4. Wewnętrzne drogi wymagające utwardzenia/remontu - S 5. Niszczejące i zaniedbane zabytki - T 6. Niewystarczające doświadczenie w pozyskiwaniu środków finansowych - B 7. Mała ilość miejsc parkingowych przy świetlicy wiejskiej oraz koło boiska sportowego - S 8. Mała liczba zagospodarowanych terenów wspólnych - S 9. Brak tabliczek kierunkowych do atrakcji we wsi - B 10. Tablice informacyjne wymagające renowacji -B 11. Brak witaczy - B 12. Niepełny monitoring - S 13. Świetlica wiejska wymagająca remontu - S 14. Brak ścieżek rowerowych - S 15. Brak wystarczającej ilości drzew koło dróg - S 16. Niezagospodarowane centrum wsi - S 17. Niezadowalający poziom integracji mieszkańców wsi - J
Szanse	Zagrożenia
1.Napływ nowych mieszkańców - J 2. Rozwój ścieżek rowerowych w gminie – S 3. Środki na rozwój obszarów wiejskich – B 4. Dobra współpraca z Gminą, Starostwem i innym sołectwami- J	1.Nasilenie ruchu samochodów ciężarowych - J

ANALIZA POTENCJAŁU ROZWOJU WSI

SILNE STRONY	SZANSE
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA

Tożsamość wsi i wartość życia wiejskiego (+) =

1,3	-
5	-

Wnioski: Obszar MOCNY a otoczenie OBOJĘTNE
Zalecenia: Należy wykorzystać silne strony w procesie odnowy wsi a niwelować słabe strony.

Standard życia (warunki materialne) (-)+

5,6	2
1,2,3,4,7,8,12,13,14,15,16	-

Wnioski: Obszar SŁABY a otoczenie KORZYSTNE
Zalecenia: Należy wykorzystać silne strony i szanse w procesie odnowy wsi a niwelować słabe strony.

Jakość życia (warunki niematerialne i duchowe) (+)+

4,7,8,10	1,4
17	1

Wnioski: Obszar MOCNY a otoczenie KORZYSTNE
Zalecenia: Należy wykorzystać silne strony i szanse w procesie odnowy wsi a niwelować słabe strony i zagrożenia

Byt (warunki ekonomiczne) (-) +

2,9	3
6,9,10,11	-

Wnioski: Obszar SŁABY a otoczenie KORZYSTNE
Zalecenia: Należy wykorzystać silne strony i szanse w procesie odnowy wsi a niwelować słabe strony.

WIZJA

Wizja hasłowa

Mrowiny - Bezpieczna Wieś Aktywnych Mieszkańców

Wizja opisowa

Mrowiny to zadbana i malownicza wieś. Wyremontowane zabytki i duża liczba terenów wyróżniają miejscowości. Dobrze wyposażona świetlica i nowoczesne miejsca rekreacji i spędzania wolnego czasu są chętnie odwiedzane przez mieszkańców. W Mrowinach działa wiele organizacji, które dobrze ze sobą współpracując realizując mnóstwo projektów i działań. Zadbane centrum wsi i teren wokół stawu są wizytówki Mrowin i całej gminy. Ścieżki rowerowe, chodniki i współpraca sołecka sprawiają, że mieszkańcom żyje się bezpiecznie.

PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY ROZWOJU WSI

na okres V 2025 –IV 2026 r.

Kluczowy problem	**Odpowiedź**	**Propozycja projektu (nazwa)**	**Czy nas stać na realizację? (tak/nie)**		**Punktacja**	**Hierarchia**
			Organizacyjnie	**Finansowo**		
Co nas najbardziej zintegruje?	Wspólna impreza	lato z mrówkami (lipiec/sierpień)	tak	tak		I
Na czy nam najbardziej zależy?	Na promocji wsi	konkurs na logo (czerwiec/lipiec)	tak	tak		II
Co nam najbardziej przeszkadza?	Zaniedbane miejsca we wsi	zagospodarowanie terenów zielonych (maj/czerwiec)	tak	tak		III
Co najbardziej zmieni nasze życie?	integracja	impreza integracyjna dla seniorów (październik)	tak	tak		IV
Co nam przyjdzie najłatwiej?	Promocja wsi	stworzenie witaczy (luty/marzec)	tak	tak		V

PROGRAM DŁUGOTERMINOWY ROZWOJU WSI NA LATA 2025 - 2031

Wizja: Mrowiny to zadbana i malownicza wieś. Wyremontowane zabytki i duża liczba terenów wyróżniają miejscowości. Dobrze wyposażona świetlica i nowoczesne miejsca rekreacji i spędzania wolnego czasu są chętnie odwiedzane przez mieszkańców. W Mrowinach działa wiele organizacji, które dobrze ze sobą współpracując realizując mnóstwo projektów i działań. Zadbane centrum wsi i teren wokół stawu są wizytówki Mrowin i całej gminy. Ścieżki rowerowe, chodniki i współpraca sołecka sprawiają, że mieszkańcom żyje się bezpiecznie.

Cele jakie musimy osiągnąć	Projekty, przedsięwzięcia służące osiągnięciu celów	Termin realizacji*	Źródła finansowania*
A. TOŻSAMOŚĆ WSI I WARTOŚCI ŻYCIA WIEJSKIEGO			
1.Zachowanie walorów przyrodniczych i kulturowych.	1.1 Remont i bieżące utrzymanie i zabytków i miejsc kultu.	2025-2031	Fundusz Sołecki, Budżet Gminy Żarów, Budżet Starostwa, LGD Szlakiem Granitu, środki pozyskiwane z programów rozwojowych regionalnych, krajowych i UE, UMWD, Przedsięwzięcia promujące Idę Odnowy Wsi, praca własna, sponsorzy, darowizny
	1.2 Rewitalizacja stawów i cieków wodnych.	2025-2031	
	1.3 Nasadzenia kwiatów i krzewów na terenie wsi.	2025-2031	
	1.4 Organizacja odpustu.	2025-2031	
	1.5 Organizacja imprez o charakterze kulturalno-historycznym.	2025-2031	
	1.6 Organizacja rocznicy powstania Ochotniczej Straży Pożarnej.	2025-2031	
	1.7 Warsztaty rękodzielnicze, kulturalne kulinarne, historyczne itp.	2025-2031	
	1.8 Organizacja konkursów kulinarnych itp.	2025-2031	
B. STANDARD ŻYCIA			
1.Porpawa infrastruktury technicznej i społecznej	1.1 Budowa parkingów przy świetlicy i boisku.	2025-2031	Fundusz Sołecki, Budżet Gminy Żarów, Budżet Starostwa, LGD Szlakiem Granitu, środki pozyskiwane z programów rozwojowych regionalnych, krajowych i UE, UMWD, Przedsięwzięcia promujące Idę Odnowy Wsi, praca własna, sponsorzy, darowizny
	1.2 Budowa chodników.	2025-2031	
	1.3 Budowa spowalniaczy (ul. Szkolna i wojska polskiego).	2025-2031	
	1.4 Modernizacja świetlicy wiejskiej i miejsc spotkań.	2025-2031	
	1.5 Rozbudowa budynku Remizy OSP o salę spotkań oraz izbę strażaka.	2025-2031	
	1.6 Modernizacja dróg.	2025-2031	
	1.7 Rozbudowa monitoringu.	2025-2031	
	1.8 Modernizacja kompleksu boiska (wiata, ogrodzenie, oświetlenie trybuny)	2025-2031	
	1.9 Doposażenie i modernizacja świetlicy wiejskiej.	2025-2031	
	1.10 Modernizacja placów zabaw	2025-2031	
	1.11 Budowa siłowni zewnętrznej w centrum wsi koło stawu.	2025-2031	
	1.12 Zagospodarowanie placów i skwerów (rzeźby, ławki, nasadzenia, napis MROWINY)	2025-2031	
	1.13 Budowa ciągu pieszo-rowerowego	2025-2031	
C. JAKOŚĆ ŻYCIA			
1.Poprawa integracji i	1.1 Organizacja imprez integracyjnych i sportowych.	2025-2031	Fundusz Sołecki, Budżet Gminy Żarów, Budżet Starostwa, LGD Szlakiem
	1.2 Wyjazdy integracyjne	2025-2031	

współpracy mieszkańców.	1.3 Dzień seniora/warsztaty dla seniorów	2025-2031	Granitu, środki pozyskiwane z programów rozwojowych regionalnych, krajowych i UE, UMWD, Przedsięwzięcia promujące Idę Odnowy Wsi, praca własna, sponsorzy, darowizny
	1.4 Dzień kobiet	2025-2031	
	1.5 Mikołajki	2025-2031	
	1,6 Dzień dziecka	2025-2031	
	1,7 Bal andrzejkowy	2025-2031	
	1.8 Bal sylwestrowy	2025-2031	
	1.9 Bal walentynkowy	2025-2031	
	1.10 Organizacja kolonii, półkolonii, wystaw, konkursów, odczytów, prelekcji, wernisaży.	2025-2031	
	1.11 Wsparcie działalności drużyn sportowych.	2025-2031	
	1.12 Wycieczka do działającej wioski tematycznej w okolicach Legnicy i Chojnowa np. Wioska Bociana, Wioska Kolejarzy, Wioska Rzeźbiarzy, Rogata Wieś	2025-2031	
	1.13 Założenie organizacji pozarządowej działającej na rzecz wsi.	2025-2031	
	1.13 Udział w szkoleniach dot. pisania projektów	2025-2031	
D. BYT			
1. Promocja wsi	1.1 Budowa największego w Polsce pomnika mrówki	2025-2031	Fundusz Sołecki, Budżet Gminy Żarów, Budżet Starostwa, LGD Szlakiem Granitu, środki pozyskiwane z programów rozwojowych regionalnych, krajowych i UE, UMWD, Przedsięwzięcia promujące Idę Odnowy Wsi, praca własna, sponsorzy, darowizny
	1.2 witacze z mrówkami	2025-2031	
	1.3 Numery domów z mrówkami	2025-2031	
	1.4 Konkurs kulinarny na potrawę/ciasto mrówkowe (nie dosłownie)	2025-2031	
	1.5 Ścieżka edukacyjna o mrówkach, przyrodzie i historii wsi	2025-2031	
	1.6 Zakup maskotki mrówki mrowinianki	2025-2031	
	1.7 Odtworzenie tablic informacyjnych o wsi	2025-2031	
	1.8 Konkurs na najciekawszą tabliczkę z numerem posesji	2025-2031	
	1.9 Konkurs na najbardziej pracowitą mrówkę wsi	2025-2031	
	1.10 opracowanie tras w postaci questów	2025-2031	
	1.11 Konkurs na mrówkę ogrodniczkę	2025-2031	
	1.12 Tabliczki na płotach i budynkach z ciekawostkami o mrówkach	2025-2031	
	1.13 Murale tematyczne o wydarzeniach wsi	2025-2031	
	1.14 Murale (kilka mrówek) na różnych obiektach	2025-2031	
	1.15 Przygotowanie materiałów promocyjnych np. ulotki, namiot, koszulki itp.	2025-2031	

DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

PAŁAC
MROWINY

UCHWAŁA ZEBRANIA WIEJSKIEGO

Uchwała nr 2/2025

Zebrania Wiejskiego Sołectwa Mrowiny

z dnia 04.06.2025 r.

Kancelaria ogólna
BIURO OBSŁUGI KLIENTA
wpł. 13. 06. 2025
L. dz. 6082
Rodz. zał.

w sprawie przyjęcia strategii wiejskiej na lata 2025-2031

Na podstawie art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) oraz § 7 ust. 1 Statutu Sołectwa – Zebranie Wiejskie Sołectwa Mrowiny postanawia co następuje:

§ 1.

Za przyjęciem strategii wiejskiej na lata 2025-2031 uczestnicy zebrania podjęli uchwałę jednogłośnie.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący zebrania

.....

KARTA DIAGNOZY ZAAWANSOWANIA ODNOWY WSI

Faza odnowy	I. Zakres działań / skala zmian	*	II. Rozwój organizacyjny	*	III. Sterowanie rozwojem	*
	Brak działań.		Istnieje tylko rada sołecka,		Brak planowania działań	
	Działania fragment lub dot. wąskiej grupy		Rozproszone działanie liderów / organizacji			
A **Inicjalna** - projekty startowe	Porządkowanie wsi	x	Zawiązana grupa odnowy wsi,	x	Planowanie w krótkim horyzoncie czasowym	
	Projekty integrujące mieszkańców	x	Początki koordynacji działań liderów lub / i organizacji we wsi	x	Opracowany program odnowy wsi	
	Pierwsze punktowe zmiany w przestrzeni publicznej.	x			Przekonywanie mieszkańców do idei odnowy wsi.	x
B **Początkowa** projekty punktowej zmiany	Różnorodne projekty nastawione na usunięcie podstawowych barier i zaspokojenie głównych potrzeb	x	Liczna grupa odnowy wsi skupiająca większość liderów	x	Systematyczne planowanie działań (np. roczne plany rzeczowo-finansowe, kalendarze imprez)	x
	Projekty dla pozyskania środków		Zawiązane stowarzyszenie na rzecz odnowy (rozwoju) wsi lub		Proste instrumenty komunikacji wewnętrznej	
	Widoczne zmiany w przestrzeni publicznej	x				
	Mieszkańcy podejmują odnowę własnych posesji	x	Skoordynowane działanie organizacji, instytucji lub/i liderów obecnych we wsi		Zachęty do odnowy prywatnych posesji	x
					Wykorzystywanie środków gminnych lub innych gminnych form wsparcia	x
C **Zaawansowana** projekty jakościowej zmiany	Projekty kształtujące strukturę wsi lub zmieniające kluczowe obszary życia	x	Działa koalicja organizacji, instytucji i liderów na rzecz odnowy wsi lub		Umiejętność formułowania projektów	**x**
	Projekty wyróżniające wieś				Pozyskiwane są środki zewnętrzne	
	Projekty tworzące warunki zarobkowania.		Stowarzyszenie odnowy wsi jest liczne i koordynuje działania na rzecz wsi		Systematycznie planuje się rozwój (plan odnowy wsi jest aktualizowany	
	Powszechne zaangażowanie mieszkańców w projekty publiczne				Rozwinięta komunikacja wewnętrzna	
	Kształtujące się centrum wsi		Poszczególne grupy mieszkańców lub grupy sąsiedzkie są aktywne włączone w działania na rzecz wsi.		Instrumenty zapewnienia zgodności działań na posesjach z programem odnowy wsi.	
	Powszechna odnowa prywatnych posesji				Nawiązanie współpracy z otoczeniem	
					Promocja wsi	
D **Całościowa** projekty trwałego	Powiązane ze sobą projekty (lokalnie oraz regionalnie) ukierunkowane na tworzenie lub utrzymanie miejsc pracy oraz dopływ lub wzrost cyrkulacji pieniądza		Działa instytucja rozwoju lokalnego /Centrum Aktywności Lokalnej (na bazie stowarzyszenia odnowy wsi lub innej organizacji) lub		Kompleksowe i szczegółowe planowanie przestrzenne	
					Projektowanie (działanie poprzez projekty)	

rozwoju	Projekty wsi tematycznej lub zaawansowana specjalizacja wsi		Istnieje wiejskie centrum		Powszechny udział grup mieszkańców w strategicznym planowaniu rozwoju	
	Ukształtowane centrum wsi.		Rozwój wsi oparty na aktywności stowarzyszeń, kluczowych grup mieszkańców (rolników, młodzieży, przedsiębiorców, kobiet) lub grup sąsiedzkich		Instrumenty wsparcia projektów prywatnych.	
	Całościowe kształtowanie przestrzeni wiejskiej					
	Dostosowanie projektów prywatnych do planu odnowy wsi.				Rozwinięta promocja wsi	

* Wstaw **X** ,gdy wieś **aktualnie** spełnia warunek Data 2.05.2025 Sporządził Krzysztof Szustka

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

SOŁECKA STRATEGIA ROZWOJU
WSI PRZYŁĘGÓW
W GMINIE ŻARÓW
NA LATA 2025-2031

AUTORZY - Grupa Odnowy sołectwa Przyłęgów w składzie:

- Agnieszka Proniewicz
- Barbara Giniewicz
- Izabela Wardzyńska
- Wiesław Proniewicz
- Anna Giniewicz

maj 2025

SPIS TREŚCI

ANALIZA ZASOBÓW.....3
ANALIZA SWOT.....7
ANALIZA POTENCJAŁU ROZWOJU WSI.....8
WIZJA.....10
PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY ROZWOJU WSI.....11
PROGRAM DŁUGOTERMINOWY ROZWOJU WSI NA LATA 2025 - 2031.....12
DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA.....14
UCHWAŁA ZEBRANIA WIEJSKIEGO.....16
KARTA DIAGNOZY ZAAWANSOWANIA ODNOWY WSI.....17

Przeprowadzenie warsztatów zostało sfinansowane ze środków Gminy Żarów.

Moderatorzy Odnowy Wsi: Krzysztof Szustka, krzysztof.szustka@gmail.com, tel. 512 312 215

Gminny Koordynator Odnowy Wsi Dolnośląskiej: Marta Jarosz

Niniejszy dokument powstał w wyniku prac zespołu osób członków Grupy Odnowy Wsi Przyłęgów biorących udział w warsztatach zorganizowanych dzięki Gminie Żarów w ramach programu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego – „Odnowa Dolnośląskiej Wsi".

Strategia określa drogę do wyznaczonego celu, jakim jest poprawa warunków życia w sołectwie. Pozwala uporządkować działania podejmowane przez różne grupy społeczności lokalnej. Ma charakter spoiwa w stosunku do mieszkańców, organizacji pozarządowych działających we wsi oraz urzędu gminy.

W toku prac zrealizowano zadania:

- przeprowadzono analizę zasobów, która uświadomiła nam co mamy i jakie to ma znaczenie dla dalszego rozwoju naszej wsi,
- przeprowadzono analizę SWOT,
- sformułowano wizję,
- zaproponowano listę kluczowych zadań do realizacji w przyszłości krótkoterminowej (1 rok) oraz długoterminowej (ok. 6 lat).

ANALIZA ZASOBÓW

Zasoby – wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi i związanego z nią obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie bądź w przyszłości w realizacji publicznych bądź prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi. Zwrócić uwagę na elementy specyficzne i rzadkie (wyróżniające wieś).

Rodzaj zasobu	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu		
		Małe	Duże	Wyró
Przyrodniczy				
walory krajobrazu, rzeźby terenu	Krajobraz nizinny, wieś położona w dolinie.			x
stan środowiska	Teren o zwartej zabudowie poniemieckiej, tereny bardziej rolnicze jak przemyslowe.			
walory klimatu	Klimat umiarkowany.	x		
walory szaty roślinnej	Wzdłuż głównych dróg oraz przy prywatnych posesjach starodrzew(dęby ,kasztanowce, bzy)			x
cenne przyrodniczo obszary lub obiekty	Dąb przy świetlicy jest charakterystycznym znakiem Przyłęgowa.	x		
świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)	Dzika zwierzyna i gołębie.	x		
wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)	Rzeka Strzegomka, strumyk, mały zbiornik przepływowy.	x		
wody podziemne	Studnie	x		
gleby	Klasa III ,Klasa IV,łąki ,pastwiska.	x		
kopaliny				
walory geotechniczne				
Kulturowy				
walory architektury (rodzaj zabudowy)	Zwarta poniemiecka zabudowa ,budynek domu zakonnego ,zabudowania gospodarcze folwarku ziemskiego.			
walory przestrzeni wiejskiej publicznej (zabudowa zwarta lub rozproszona)	Świetlica wiejska, parking, plac zabaw, zewnętrzna minisiłownia w parku ,małe boisko wielofunkcyjne, strefa relaksu dla młodzieży, jeden sklep, teren starej strzelnicy, duże boisko.		x	
elementy krajobrazu (wzniesienia, aleje itp.)	Wieś położona w dolinie.		x	
walory przestrzeni wiejskiej prywatnej	Zadbane posesje prywatne.	x		
zabytki i pamiątki historyczne	Stary cmentarz poniemiecki ,budynek poniemieckiego domu zakonnego i budynki gospodarcze folwarku ziemskiego.	x		
osobliwości kulturowe				
miejsca, osoby i przedmioty kultu	Na krzyżówce -granitowy krzyż.		x	
święta, odpusty, pielgrzymki	W maju nabożeństwo majowe odprawiane pod krzyżem, w październiku różaniec na		x	

	świetlicy wiejskiej. Dożynki wiejskie we wrześniu ,Dzień Dziecka w czerwcu, Babski wieczór, turnieje piłki siatkowej, zabawy taneczne ,między pokoleniowa gra w siatkówkę i karaoke.			
tradycje, obrzędy, gwara	Dożynki gminne, parafialne i wiejskie, gra w siatkówkę.		x	
legendy, podania i fakty historyczne				
przekazy literackie				
ważne postacie i przekazy historyczne				
specyficzne nazwy				
specyficzne potrawy				
Produkty lokalne i regionalne	Pączki babci Heli.		x	
dawne zawody	Kowal			
Obiekty i tereny				
działki pod zabudowę mieszkaniową	Działki pod zabudowę mieszkaniową.		x	
działki rekreacyjno-letniskowe				
działki pod zakłady usługowe i przemysł	Działki pod zabudowę usługową i przemysłową.		x	
działki gminne na cele społeczne				
pustostany mieszkaniowe				
pustostany poprzemysłowe	Spichlerze i stodoły byłego folwarku ziemskiego.		x	
tradycyjne nie użytkowane obiekty gospodarskie (stodoły, spichlerze, kuźnie, młyny, itp.)				
miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości.		x	
inne				
Infrastruktura społeczna				
place publicznych spotkań, festynów	Świetlica wiejska z klubem (tenis stołowy), plac zabaw, boisko wielofunkcyjne, mini siłownia , strefa relaksu.		x	
sale spotkań, świetlice, kluby	Świetlica wiejska z klubem.		x	
miejsca uprawiania sportu	Mini siłownia i boisko wielofunkcyjne, duże boisko i bieżnia, klub.		x	
miejsca rekreacji	Strefa relaksu i mini siłownia ,boiska..			
ścieżki rowerowe, szlaki turystyczne				
szkoły				
przedszkola				
biblioteki				
placówki opieki społecznej				
placówki służby zdrowia				
Infrastruktura techniczna				
wodociąg	Sieć wodociągowa.		x	
Kanalizacja i inne rozwiązania				
drogi (nawierzchnia, oznakowanie oświetlenie)	Drogi gminne i powiatowe z każdej strony dojazdowej do wsi wykonane z asfaltu, oznakowane, oświetlone, przejścia dla pieszych corocznie odmalowywane.		x	

chodniki, parkingi	Chodnik po jednej stronie przy drodze głównej.		x	
przystanki	Trzy przystanki dla kursów szkolnych i busowych i autobusowych.		x	
Dostęp do technologii teleinformatycznych	Internet przewodowy i bezprzewodowy.		x	
telefonia komórkowa	Telefonia komórkowa -słaby zasięg w niektórych miejscach.		x	
inne				
Gospodarka, rolnictwo				
Miejsca pracy (gdzie, ile?)	Sklep –U Danusi Jednoosobowe firmy remontowo budowlane-4. Elektryka samochodowa-1 Hurtownia budowlana-1 Sklep internetowy –artykuły ogrodnicze i oświetleniowe. Firma wytwarzająca betonowe krawężniki i pod pomniki-1	x		
znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe i ich produkty				
gastronomia				
miejsca noclegowe				
gospodarstwa rolne (liczba)				
uprawy hodowle	Pszenica , buraki, kukurydza, ziemniaki, rzepak.	x		
możliwe do wykorzystania odpady produkcyjne				
zasoby odnawialnych energii	Pompy ciepła i instalacje fotowoltaiczne oraz piece na pelet w prywatnych posesjach. Planowana jest budowa mini elektrowni wodnej na rzece Strzegomce(inwestor prywatny) oraz panele fotowoltaiczne na terenie byłej żwirowni (Gmina)	x		
Środki finansowe i pozyskiwanie funduszy				
środki udostępniane przez gminę (np. fundusz sołecki)	Fundusz sołecki.		x	
środki wypracowywane (np. projekty)	Dotacja na remont świetlicy wiejskiej, dotacja na remont drogi Przyłęgów – Mikoszowa(Gmina) droga relacji Przyłęgów- Pastuchów i Przyłęgów- Łazany, Przyłęgów -Morawa (Powiat)		x	
Środki rzeczowe				
inne				
Mieszkańcy (kapitał społeczny i ludzki)				
Liczba mieszkańców	235		x	
Autorytety i znane postacie we wsi	Babcia Hela Lewicka i pan Mieczysław Hryciuk.		x	
Krajanie znani w regionie, w kraju i zagranicą				
Osoby o wyjątkowej wiedzy lub umiejętnościach ważnych dla sołectwa, m.in. informatycznych	Mieszkańcy		x	

Przedsiębiorcy, sponsorzy	Mieszkańcy Przyłęgowa.		x	
Organizacje pozarządowe, grupy nieformalne				
Zespoły artystyczne, twórcy				
Kontakty zewnętrzne (np. z mediami)	Kontakt z Radiem Sudety,		x	
Współpraca zagraniczna i krajowa				
Aktywność sołectwa (imprezy i wydarzenia cykliczne, działalność edukacyjna, działania na rzecz wsi)	Dożynki, festyny dla dzieci, Mikołajki ,zabawy taneczne, karaoke, gry zespołowe w tenisa i w siatkówkę, pielgrzymki.		x	
Sukcesy sołectwa (nagrody, dyplomy itp.)	2 miejsce w Turnieju wsi w Łazanach,3miejsce w Turnieju wsi w Łazanach,3miejsce Turnieju wsi w Przyłęgowie,2 miejsce dla Sołectwa w Turnieju Kręgli,3 miejsce dla Sołectwa w Turnieju Kręgli, Grand Prix dla Sołectwa młodzieży z Przyłęgowa w Gminnym Przeglądzie Zespołów Kolędniczych.		x	
inne	Wyróżnienia w konkursach gastronomicznych.			
Publikatory, lokalna prasa				
Książki, przewodniki				
Strony www				
Inne sposoby promocji				

ANALIZA SWOT

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
1.Aktywna Sołtys i Rada Sołecka - J 2.Spora liczba młodzieży angażująca się w sprawy wsi. - J 3.Dość dobrze rozwinięte zaplecze rekreacyjno-sportowe. - S 4.Dobrze rozwinięta komunikacja. - J 5.Kreatywność w podejmowanych inicjatywach i w działaniu. - J 6.Zadbana miejscowość. – S 7.Bogata historia wsi – T 8. Malownicze położenie - T	1.Mała liczba mieszkańców wsi. – J 2.Brak firm i przedsiębiorstw wspierających inicjatywy. 3.Nezadolwalające zaangażowanie mieszkańców w sprawy wsi. – J 4.Brak organizacji mogącej się starać dofinansowania i dotacje zewnętrzne - B 5. Plac zabaw wymagający renowacji. - S 6. Obiekty zabytkowe i miejsca kultu wymagająca remontu i konserwacji. - S 7. Część dróg wewnętrznych w kiepskim stanie. - S 8. Niezagospodarowany teren żwirowni - S 9. Brak chodników w części miejscowości – S 10. Duży ruch samochodowy – J 11. Świetlica wymagająca odświeżenia i doposażenia. 12. Brak doświadczenia w pisaniu projektów - B 13. Mała ilość miejsc parkingowych przy świetlicy – S 14.Niewykorzystany potencjał dużego boiska i bieżni oraz strzelnicy. 15.Brak kanalizacji. 16.Wymiana na jednakowe trzech wiat przystankowych. 17.Przykrycie rowów melioracyjnych w newralgicznych miejscach. 18.Brak dróżki rowerowej.
Szanse	Zagrożenia
1. Udział w programie Odnowa Wsi Dolnośląskiej – B 2. Dobra współpraca z innymi sołectwami, Urzędem Gminy i Starostwem Powiatowym oraz LGD- J 3. Dostępne środki na obszaru wiejskie - B	1. Nasilenie ruchu – J 2. Perspektywy utraty pracy.

ANALIZA POTENCJAŁU ROZWOJU WSI

SILNE STRONY	SZANSE
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA

Tożsamość wsi i wartość życia wiejskiego (+) =

7,8	-
6	-

Wnioski: Obszar MOCNY a otoczenie NOBOJĘTNE
Zalecenia: Należy wykorzystać silne strony w procesie odnowy wsi a niwelować słabe strony.

Standard życia (warunki materialne) (-)=

3,6	-
5,7,8,9,11,13	-

Wnioski: Obszar SŁABY a otoczenie OBOJĘTNE
Zalecenia: Należy wykorzystać silne strony w procesie odnowy wsi a niwelować słabe strony.

Jakość życia (warunki niematerialne i duchowe) (+)=

1,2,4,5	2
5	1

Wnioski: Obszar MOCNY a otoczenie OBOJĘTNE
Zalecenia: Należy wykorzystać silne strony i szanse w procesie odnowy wsi a niwelować słabe strony i zagrożenia.

Byt (warunki ekonomiczne) (-) +

-	1,3

4,12	-

Wnioski: Obszar SŁABY a otoczenie KORZYSTNE
Zalecenia: Należy niwelować słabe strony a wykorzystać szanse w procesie odnowy wsi.

WIZJA

Wizja hasłowa

Przyłęgów to rodzinna wieś pełna energii.

Wizja opisowa

Przyłęgów to ukwiecona wieś z zaangażowanymi mieszkańcami i młodzieżą. Klimatyczna świetlica wiejska z terenem rekreacyjno-sportowym oraz placem zabaw posiada różnorodną ofertę spędzania wolnego czasu. Liczne rozgrywki sportowe integrują pokolenia. Dobra infrastruktura drogową umożliwiaj bezpieczne poruszanie się po wsi. Dobre miejsce do rodzinnego i spokojnego życia.

PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY ROZWOJU WSI

na okres V 2025 –IV 2026 r.

Kluczowy problem	**Odpowiedź**	**Propozycja projektu (nazwa)**	**Czy nas stać na realizację? (tak/nie)**		**Punktacja**	**Hierarchia**
			Organizacyjnie	**Finansowo**		
Co nas najbardziej zintegruje?	Gry zespołowe.	Turniej siatkówki Dzieciaki na Doroślaki	tak	tak		I
Na czy nam najbardziej zależy?	Integracja i rozwój.	Przyłęgów wczoraj ,Przyłęgów dziś-oglądanie zdjęć.	tak	tak		II
Co nam najbardziej przeszkadza?	Brak zaangażowania.	Konsultacje społeczne –Co możesz zrobić dla Przyłęgowa?	tak	tak		III
Co najbardziej zmieni nasze życie?	Podniesienie standardu życia.	Prelekcja o Najpiękniejszych wsiach Dolnego Śląska.	tak	tak		IV
Co nam przyjdzie najłatwiej?	Integracja	Hej ,hej..bawmy się!	tak	tak		V

PROGRAM DŁUGOTERMINOWY ROZWOJU WSI NA LATA 2025 - 2031

Wizja: Przyłęgów to ukwiecona wieś z zaangażowanymi mieszkańcami i młodzieżą. Nowoczesna świetlica wiejska z terenem rekreacyjno-sportowym oraz placem zabaw jest dobrze doposażona i posiada różnorodną ofertę spędzania wolnego czasu. Liczne rozgrywki sportowe integrują pokolenia. Chodniki w miejscowością wraz z dobrą infrastrukturą drogową umożliwiają bezpieczne poruszanie się po wsi. Dobre miejsce do rodzinnego i spokojnego życia.

Cele jakie musimy osiągnąć	Projekty, przedsięwzięcia służące osiągnięciu celów	Termin realizacji*	Źródła finansowania*
A. TOŻSAMOŚĆ WSI I WARTOŚCI ŻYCIA WIEJSKIEGO			
1.Zachowanie walorów kulturowych i przyrodniczych.	1.1.Organizacja warsztatów kulinarnych, artystycznych i rękodzielniczych.	2025-2031	Fundusz Sołecki, Budżet Gminy Żarów, Budżet Starostwa, LGD Szlakiem Granitu, środki pozyskiwane z programów rozwojowych regionalnych, krajowych i UE, UMWD, Przedsięwzięcia promujące Idę Odnowy Wsi, praca własna, sponsorzy, darowizny
	1.2.Organizacja wystawy zdjęć Przyłęgowa.	2025-2031	
	1. 3. Zachowanie tradycji, obrzędów i obyczajów.	2025-2031	
	1.4.Tworzenie ekspozycji dydaktycznych.	2025-2031	
	1.5.Ochrona i zachowanie zabytków oraz miejsc kultu	2025-2031	
	1.6.Ochrona dziedzictwa kulturowego,	2025-2031	
	1.7.Ochrona przyrody	2025-2031	
B. STANDARD ŻYCIA			
1.Poprawa infrastruktury wsi	1.1.Montaż spowalniaczy.	2025-2031	Fundusz Sołecki, Budżet Gminy Żarów, Budżet Starostwa, LGD Szlakiem Granitu, środki pozyskiwane z programów rozwojowych regionalnych, krajowych i UE, UMWD, Przedsięwzięcia promujące Idę Odnowy Wsi, praca własna, sponsorzy, darowizny
	1.2.Doposażenie świetlicy wiejskiej oraz budowa wiaty, paleniska oraz wędzarni.	2025-2031	
	1.3.Doposazenie placu zabaw.	2025-2031	
	1.4. Zagospodarowanie skwerów i miejsc reprezentacyjnych (ławeczki, nasadzenia, tablice).	2025-2031	
	1.5.Uzupełnienie oświetlenia na wsi..	2025-2031	
	1.6. Budowa ścieżki rowerowej łączącą Przyłęgów Łazany i Mikoszową oraz idącą do granicy sąsiedniej Gminy Strzegom przez Morawę.	2025-2031	
	1.7.Rewitalizacja byłej strzelnicy.	2025-2031	
	1. 8.Montaż paneli fotowoltaicznych na terenie byłej Żwirowni.	2025-2031	
	1. 9.Wykonanie dróg dojazdowych do pól.	2025-2031	
	1. 10.Instalacja lamp fotowoltaicznych w newralgicznych miejscach.		
	1. 11.Doposażenie wsi w dodatkowe kamery.	2025-2031	
	1.12.Przedłuzenie chodnika i budowa nowego po przeciwnej stronie.		
	1.13.Budowa kanalizacji.	2025-2031	
	1.14 Modernizacja świetlicy.		
	1.15 Budowa parkingu przy świetlicy		
	Rewitalizacja dużego boiska , strzelnicy i bieżni.		
C. JAKOŚĆ ŻYCIA			

1.Poprawa integracji i współpracy mieszkańców.	1.1.Organizacja imprez, wycieczek, pielgrzymek i spotkań integracyjnych oraz zabaw.	2025-2031	Fundusz Sołecki, Budżet Gminy Żarów, Budżet Starostwa, LGD Szlakiem Granitu, środki pozyskiwane z programów rozwojowych regionalnych, krajowych i UE, UMWD, Przedsięwzięcia promujące Idę Odnowy Wsi, praca własna, sponsorzy, darowizny
	1.2.Warsztaty taneczne i zumba.	2025-2031	
	1.3.Rozrywki sportowe.	2025-2031	
	1.4.Spotkania łączące pokolenia(karaoke)	2025-2031	
	1.5 Założenie organizacji pozarządowej, działającej na rzecz wsi	2025-2031	
	1.6 Udział w szkoleniach podnoszących wiedzę nt. animacji społeczności, pisania projektów itd	2025-2031	
	1.7 Organizacja odczytów, szkoleń, kursów, spotkań, wystaw itp.	2025-2031	
D. BYT			
1.Promocja wsi	1.1.Prowadzenie kroniki.	2025-2031	Fundusz Sołecki, Budżet Gminy Żarów, Budżet Starostwa, LGD Szlakiem Granitu, środki pozyskiwane z programów rozwojowych regionalnych, krajowych i UE, UMWD, Przedsięwzięcia promujące Idę Odnowy Wsi, praca własna, sponsorzy, darowizny
	1.2.II część filmu promocyjnego o Przyłęgowie.	2025-2031	
	1.3.Koszulki z nazwą miejscowości.	2025-2031	
	1.4.Materiały promocyjne	2025-2031	
	1.5.Przygotowanie murali tematycznych	2025-2031	
	1.6 Tabliczki kierunkowe	2025-2031	
	1.7 Tablice informacyjne o historii i walorach wsi.	2025-2031	
	1.8 Mapa miejscowości	2025-2031	
	1.9 Opracowanie trasy gry terenowej w formie questu np. historycznej	2025-2031	

DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

POCZTA

UCHWAŁA ZEBRANIA WIEJSKIEGO

Uchwała nr 1/2025

Zebrania Wiejskiego Sołectwa Przyłęgów

z dnia 04.06.2025 r.

Kancelaria ogólna
BIURO OBSŁUGI KLIENTA
wpł. 13. 06. 2025
L. dz. 6086
Ilość zał. ..... podt. .....

w sprawie wyrażenia woli przystąpienia do programu Odnowy Wsi Dolnośląskiej

Na podstawie art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) oraz § 7 ust. 1 Statutu Sołectwa – Zebranie Wiejskie Sołectwa Przyłęgów postanawia co następuje:

§ 1.

Wyraża wolę przystąpienia do programu Odnowy Wsi Dolnośląskiej

§ 2.

Powołuje 5- osobową grupę w składzie:

1.Agnieszka Proniewicz

2. Barbara Giniewicz

3. Izabela Wardzyńska

4. Wiesław Proniewicz

5. Anna Giniewicz

§ 3.

Ustala lidera grupy:

Agnieszka Proniewicz

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący zebrania

Proniewicz Agnieszka

KARTA DIAGNOZY ZAAWANSOWANIA ODNOWY WSI

Faza odnowy	I. Zakres działań / skala zmian	*	II. Rozwój organizacyjny	*	III. Sterowanie rozwojem	*
	Brak działań.		Istnieje tylko rada sołecka,	x	Brak planowania działań	
	Działania fragment lub dot. wąskiej grupy		Rozproszone działanie liderów / organizacji	x		
A Inicjalna - projekty startowe	Porządkowanie wsi	x	Zawiązana grupa odnowy wsi,	x	Planowanie w krótkim horyzoncie czasowym	**x**
	Projekty integrujące mieszkańców	x	Początki koordynacji działań liderów lub / i organizacji we wsi	x	Opracowany program odnowy wsi	x
	Pierwsze punktowe zmiany w przestrzeni publicznej.	x			Przekonywanie mieszkańców do idei odnowy wsi.	x
B Początkowa projekty punktowej zmiany	Różnorodne projekty nastawione na usunięcie podstawowych barier i zaspokojenie głównych potrzeb		Liczna grupa odnowy wsi skupiająca większość liderów		Systematyczne planowanie działań (np. roczne plany rzeczowo-finansowe, kalendarze imprez)	x
	Projekty dla pozyskania środków	x	Zawiązane stowarzyszenie na rzecz odnowy (rozwoju) wsi lub		Proste instrumenty komunikacji wewnętrznej	x
	Widoczne zmiany w przestrzeni publicznej					
	Mieszkańcy podejmują odnowę własnych posesji	x	Skoordynowane działanie organizacji, instytucji lub/i liderów obecnych we wsi		Zachęty do odnowy prywatnych posesji	x
					Wykorzystywanie środków gminnych lub innych gminnych form wsparcia	x
C Zaawansowana projekty jakościowej zmiany	Projekty kształtujące strukturę wsi lub zmieniające kluczowe obszary życia		Działa koalicja organizacji, instytucji i liderów na rzecz odnowy wsi lub		Umiejętność formułowania projektów	**x**
	Projekty wyróżniające wieś				Pozyskiwane są środki zewnętrzne	
	Projekty tworzące warunki zarobkowania.		Stowarzyszenie odnowy wsi jest liczne i koordynuje działania na rzecz wsi		Systematycznie planuje się rozwój (plan odnowy wsi jest aktualizowany	**x**
	Powszechne zaangażowanie mieszkańców w projekty publiczne				Rozwinięta komunikacja wewnętrzna	**x**
	Kształtujące się centrum wsi		Poszczególne grupy mieszkańców lub grupy sąsiedzkie są aktywne włączone w działania na rzecz wsi.		Instrumenty zapewnienia zgodności działań na posesjach z programem odnowy wsi.	**x**
	Powszechna odnowa prywatnych posesji				Nawiązanie współpracy z otoczeniem	**x**
					Promocja wsi	
D Całościowa projekty trwałego	Powiązane ze sobą projekty (lokalnie oraz regionalnie) ukierunkowane na tworzenie lub utrzymanie miejsc pracy oraz dopływ lub wzrost cyrkulacji pieniądza		Działa instytucja rozwoju lokalnego /Centrum Aktywności Lokalnej (na bazie stowarzyszenia odnowy wsi lub innej organizacji) lub		Kompleksowe i szczegółowe planowanie przestrzenne	
					Projektowanie (działanie poprzez projekty)	

rozwoju	Projekty wsi tematycznej lub zaawansowana specjalizacja wsi		Istnieje wiejskie centrum		Powszechny udział grup mieszkańców w strategicznym planowaniu rozwoju	
	Ukształtowane centrum wsi.		Rozwój wsi oparty na aktywności stowarzyszeń, kluczowych grup mieszkańców (rolników, młodzieży, przedsiębiorców, kobiet) lub grup sąsiedzkich		Instrumenty wsparcia projektów prywatnych.	
	Całościowe kształtowanie przestrzeni wiejskiej					
	Dostosowanie projektów prywatnych do planu odnowy wsi.				Rozwinięta promocja wsi	

* Wstaw **X** ,gdy wieś **aktualnie** spełnia warunek Data 1.05.2025 Sporządził Krzysztof Szustka

Uzasadnienie

Sołeckie Strategie Rozwoju Sołectw Buków, Mielęcin, Mrowiny, Przyłegów zostały wypracowane przez mieszkańców sołectwa podczas warsztatów prowadzonych przez moderatora w ramach programu „Odnowa Wsi Dolnośląskiej”. Strategia Rozwoju Wsi Buków została przyjęta Uchwałą 1/2025 Zebrania Wiejskiego Sołectwa Buków w dniu 11.06.2025 roku; Strategia Rozwoju Wsi Mielęcin została przyjęta Uchwałą 1/2025 Zebrania Wiejskiego Sołectwa Mielęcin w dniu 03.06.2025 roku; Strategia Rozwoju Wsi Mrowiny została przyjęta Uchwałą 1/2025 Zebrania Wiejskiego Sołectwa Mrowiny w dniu 04.06.2025 roku i Strategia Rozwoju Wsi Przyłęgów została przyjęta Uchwałą 1/2025 Zebrania Wiejskiego Sołectwa Przyłęgów w dniu 04.06.2025 roku.

W Strategii zostały uwzględnione warunki społeczno- gospodarcze wsi oraz wizja rozwoju sołectw. Zaplanowano do realizacji wiele zadań z zakresu poprawy jakości życia mieszkańców oraz poprawy infrastruktury miejscowości. Strategie rozwoju sołectw są niezbędne przy wnioskowaniu o środki z programu Odnowa Wsi Dolnośląskiej.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest uzasadnione.

Sporządziła:

Marta Jarosz

inspektor ds. rozwoju

obszarów wiejskich